ОБРАЗЕЦ

До Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип
Фонд за научно - истражувачка работа

Барање за финансирање на научно - истражувачки проект
Application form for financing of research projects

Дата на поднесување	
Проект Бр:	***(Се пополнува од Архивата на Универзитетот)***

Date of submission	
Project No:	***(Filled by the University authority)***

Наслов на проектот	**Јакнење на деловните капацитети на жените претприемачи во Република Македонија, како земја во развој**
Клучни зборови	**претприемништво, МСП, менаџмент, маркетинг, финансии, земја во развој**
FRASCATI класификација	**5. Научно подрачје - Општествени науки** (FOS in Frascati Manual (FM) 2002, Revised FOS) **503. Економски науки:** 50323 Економика на претпријатијата 50325 Маркетинг 50326 Финансии **506. Организациони науки и управување (менаџмент):** 50602 Менаџмент системи 50603 Бизнис менаџмент 50605 Стратешки менаџмент 50607 Финансиски менаџмент 50608 Маркетинг менаџмент 50613 Деловно комуницирање 50623 Претпримеништво

Proposal Title	**Strengthening (of) the capacity of women entrepreneurs in Republic of Macedonia, as a developing country**
Keywords	**entrepreneurship, SME’s, management, marketing, finance, developing country**
FRASCATI	**5. Scientific area - Social Sciences**

classification	(FOS in Frascati Manual (FM) 2002, Revised FOS) **503. Economics:** 50323 Economics of enterprises 50325 Marketing 50326 Finance **506. Organizational Sciences and Management** 50602 Management Systems 50603 Business Management 50605 Strategic Management 50607 Financial Management 50608 Marketing Management 50613 Business Communication 50623 Entrepreneurship

ПРВ ДЕЛ/PART 1:

Апстракт (максимум 250 зборови)

Жените претприемачи го гледаат светот на различен начин. Ова се рефлектира на видовите на бизнис активности што тие ги почнуваат и начинот на кој ги водат. Нашата земја, како земја во развој има потреба од претприемачи кои гледаат и осознаваат нови можности и се подготвени да ги преземат потребните ризици во искористувањето на овие можности. Женското претприемништво се назначува како нова движечка сила, како важен "неискористен извор" за раст и развој на економиите. Во овој проект ние се фокусираме на деловните капацитети, анализа на менаџерските и лидерски способности, стратегиското планирање, како и маркетинг и финансиските способности. Имплементацијата на сите овие фактори во работењето на претпријатијата се поставуваат како еден од клучните фактори за развој на конкурентност, но и на економијата во нашата држава во целина. Како основен метод ќе се користи методот на истражување, со комбинација на квантитативно и квалитативно истражување. Како техника на истражување ќе се примени комбинација од: лично, полу- структурирано интервју, по кое ќе следи испитување преку структуриран анкетен прашалник, follow- up, т.е. следбено интервју и анализа на фокус група, за длабински увид во проблематиката на истражување. Како основа на статистичката анализа ќе биде параметарска статистика, преку поставените номинални, ординални и интервални мерни скали за оценка на анализираните појави, односно анализирање на нумерички податоци. Според видот, истражувањето ќе биде апликативно (оригинално примарно истражување кое ќе резултира во сознанија наменети за нивна практична примена во бизнис секторот, со цел за подобрување на деловните капацитети на жените претприемачи) и експериментално (систематски приод кон креирање на нови и подобрени бизнис процеси, модели и системи за мали и средни претпријатија, врз основа на добиеното знаење) истражување.

Abstract (max 250 words)

Women entrepreneurs perceive the world differently. This is reflected in the types of business activities that they begin and how they lead them. Economic development in a country is the result of motivation and commitment of human activity, and our country as a developing country needs entrepreneurs who see and perceive new opportunities and are willing to take the necessary risks in exploiting these opportunities. Women entrepreneurship is appointed as a new driving force, as an important "unexploited source" for growth and development of economies. In this project we are focusing on business facilities, analysis of managerial and leadership skills of women entrepreneurs, strategic planning, as well as marketing and financial abilities. The implementation of all these factors in the operation of enterprises where there are women entrepreneurs is one of the key factors for the development of competition in this kind of entrepreneurial business. Within the planned project as the main method will be used the method of research, in combination of quantitative and qualitative research. As research techniques will be applied the combination of: private, semi-structured interview, which will be followed by examination through structured questionnaire, follow- up, i.e. following interview and focus group analysis, for deeper insight into the research problem. As the basis of statistical analysis will be parameter statistics, by the determined nominal, ordinal and interval measurement scales for phenomena analysis, i.e. analyzing numerical data. According to the type, the research will be applicative (original primary research that will result in information intended for their practical application in the business sector in order to improve the business capacity of women entrepreneurs) and experimental (systematic approach to creating new and improved business processes models and systems for small and medium enterprises, based on emerging knowledge) research.

Детален опис на проектот:

Во економиите во развој, кои се зад модерно индустриски развиените земји, претприемништвото е важна компонента во стимулирање на економскиот раст, иновациите, конкурентноста, па дури и намалување на сиромаштијата. Иновацијата е движечка сила во развојот; без иновативни претприемачи ние не би имале повеќе од алатките и услугите кои обезбедуваат просперитет и развој. Претприемништвото во развиените земји се однесува на откривањето и експлоатацијата на можности. Тој игра потенцијално важна улога во развојот, вклучувајќи ја овде иновацијата и цената на откритијата, пополнување на јазот, акумулација на човечки и физички капитал, прераспределба на средства од помалку продуктивни на повеќе продуктивни ресурси, и поддршка на процесот на структурни промени. Економскиот развој на земјата е резултат на фокусираност и посветеност на човековата активност. Земја во развој има потреба од претприемачи кои гледаат и осознаваат нови можности и се подготвени да ги преземат потребните ризици во искористувањето на овие можности.

Женското претприемништво се назначува како нова движечка сила за раст и развој на економиите во земјите во развој што ќе донесе просперитет и благосостојба во овие земји. Голем број на заинтересирани страни укажува на женското претприемништво како важен "неискористен извор" на економскиот раст и развој. Светскиот економски форум го идентификуваше женското претприемништво како "чекор напред" за економскиот раст и развој на нивната годишна средба во 2012 (СЕФ, 2012). Други релевантни фактори зборуваат за жените претприемачи како "ново движење на жените”. Тие наведуваат: "заборавете на економската помош во земјите во развој, фокусирајте се на инвестиции во жените претприемачи како клучни двигатели на растот и развојот во овие земји" (Форбс, 2011).

Растот на бројот на жените претприемачи во земјите во развој го привлече вниманието на академските кругови и развојниот сектор. Донатори, меѓународни јавни институции, националните и локалните власти, невладини организации, приватни компании, добротворни организации и бизнис асоцијации иницираат програми на глобално ниво за промовирање и развој на женското претприемништво. Тие иницираат програми за градење на капацитетите на претприемачки вештини, зајакнување на мрежите на здружување кај женското претприемништво, обуки за начин на обезбедување финансии, или иницираат имплементација на политики кои овозможуваат раст на бизнисите на жените претприемачи. Сите тие тврдат дека женското претприемништво е од суштинско значење за растот на земјите во развој. Поддршка на жените претприемачи е од суштинско значење за да се стимулира растот во една земја бидејќи претприемачки потенцијал на жените се уште не е целосно искористен.

Во последниве години, големо внимание се посветува на промоција и развој на женското претприемништво. Во Канада, САД и Велика Британија, владите и приватниот сектор активно ја промовираат поголемата улога за жените претприемачи во бизнис секторот.

Подеднакво во земјите во развој се поголемо внимание се посветува на жените претприемачи. Токму затоа, во овој проект ние се фокусираме на деловните капацитети, анализа на менаџерските и лидерски способности на жените претприемачи, стратегиското планирање, како и маркетинг и финансиските способности кои ги поседуваат овие претприемачи. Имплементацијата на сите овие фактори во работењето на претпријатијата каде имаме жени претприемачи се поставуваат како еден од клучните фактори за развој на конкурентност на овој вид на претприемачки бизнис, но и на економијата во нашата држава во целина.

Проектот е разработен врз основа на пет групи клучни цели и тоа: менаџерски и лидерски способности каде се разгледува можноста за примената на постојните модели и принципи на лидерство во малите и средни претпријатија водени од жени претприемачи, како и утврдување на специфичните проблеми; стратегиско планирање и мерење на влијанието на неговите компоненти; финансиските цели и анализа на начините на финансирање; маркетинг активностите каде спаѓа степенот на пазарно ориентација, брендирањето, маркетинг стратегија и маркетинг планирање; и генералните цели, кои ќе се оценуваат преку примена на статистичка, компаративна и анализа на фокус групи.

Предложени истражувања

а) Цели

Целите на овој двегодишен проект се поделени во четири (пет) групи, согласно потребата за анализа на деловните капацитети за кои е предвидено да ги опфатат начинот на менаџирање и лидерските способности, степенот на стратегиско планирање во работењето, финасиите и маркетингот во претприемничките претпријатија, раководени од страна на жените претприемачи.

Менаџерски и лидерски способности – цели:

1. Испитување на можноста за примената на постојните модели и принципи на лидерство во МСП.
2. Утврдување на специфичните проблеми – предизвици во МСП.
3. Класификација на потребните атрибути, начини на однесување и улогите на лидерите – претприемачи.

Стратегиско планирање (СП) – цели:

4. Мерење на влијанието на компонентите на СП – визија, мисија, стратешки цели и изготвување на планови ориентирани на долг рок и контрола, врз бизнис перформансите.

Финансии – цели:

5. Мерење на влијанието на постојните начини на финасирање врз биснис преформансите.
6. Утврдување на оптимални типови и нивоа на финасирање.
7. Утврдување на специфичнистите на искористување (управување) на финасиите.

Маркетинг – цели:

8. Мерење на степенот на пазарна ориентација на МСП раководени

од жени – претприемачи.

9. Истражување на типот на маркетинг стратегија.
10. Анализа на процесот на брендирање.
11. Истражување на видот и процесот на маркетинг планирање.
12. Утврдување на степенот на интернационализација на работењето, односно стратегијата за настап на странски пазари.

Генерални цели:

13. Статистичка анализа
14. Компаративна анализа
15. Анализа со фокус групи (длабинско интервју)
16. Презентирање на резултатите

б) Методологија и планирани истражувања

Во рамки на предвиденот проект како основен метод ќе се користи методот на истражување, со комбинација на квантитативно и квалитативно истражување. Извор на податоци ќе бидат секундарни извори (релевнатна литература, претходни истражувања во областа, веќе публикувани трудови и извештаи, веб – страни на официјални институции кои се занимаваат со проучување на оваа проблематика) и примарни извори на податоци (жени – претприемачи, раководители/менаџери на мали и средни претпријатија).

Како техника на истражување ќе се примени комбинација од: лично, полу-структурирано интервју, по кое ќе следи испитување преку структуриран анкетен прашалник, follw-up, т.е. следбено интервју и анализа на фокус група, за длабински увид во проблематиката на истражување.

Статистичкиот примерок ќе биде намерен примерок од најмалку 100 жени – претприемачи, раководители на мали и средни претпријатија во дејноста на производството (прехрана, текстил, кожа), бидејќи во рамки на оваа дејност е потребен проактивен пристап кон пазарот, висок степен на пазарна ориентација, големи знаења и вештини од областа на менџментот и стратегиското планирање, како и напредни лидерски способности.

Менаџерски и лидерски способности: Испитување на можноста за примената на постојните модели и принципи на лидерство во МСП, утврдување на специфичните проблеми – предизвици во МСП и класификација на потребните атрибути, начини на однесување и улогите на лидерите – претприемачи, ќе се врши врз основа на тестирање на предложените постојни модели, принципи, фактори на влијание утврдени во литературата за менаџмент и лидерство.

Стратегиско планирање (СП): Мерење на влијанието на компонентите на СП – визија, мисија, стратешки цели и изготвување на планови ориентирани на долг рок и контрола, врз бизнис перформансите (профит, ликвидност, ROI/поврат на инвестиции, ROS/поврат на продажба). Секоја од компонетите ќе биде развиена во модел за оценка и анализа, според кој ќе се увиди степенот на нивна примена во претпријатието раководено од страна на жени претприемачи, со ѓто ќе може дополнително да се тестира и влијанието врз бизнис

перформансите.
Финансии: Мерење на влијанието на постојните начини на финасирање врз биснис преформансите, утврдување на оптимални типови и нивоа на финасирање и утврдување на специфичнистите на искористување (управување) на финасиите, со што ќе може да се увиди насоченоста кон одредена стратегија – штедење, инвестирање, ИР; погледите/ставовите за прекувремена работа, награди, бонуси и казни.
Маркетинг: Мерење на степенот на пазарна ориентација на МСП раководени од жени – претприемачи ќе се врши преку примена на одредена скала, т.н. MARKOR скала за мерење на пазарна ориентација, со која ќе биде иввршен увид во степенот на анализа на потрошувачи и реакција на потрошувалки барања, ориентација кон конкуренција, интерфункционална координација, оринетираност кон долг рок. Истражување на типот на маркетинг стратегија ќе биде исвршено врз основа на анализа на постојните активности кои ги применуваат во областа маркетинг, преку конкретни чекори предложени во литературата за маркетинг. Анализа на процесот на брендирање ќе се врши преку увид во конкретните чекори кои се применуваат во процесот на брендирање, наспроти ставовите во литературата. Истражување на видот и процесот на маркетинг планирање ќе се анализира преку оценка на постојните маркетинг планови, врз основа на тезите во литературата за маркетинг планирање. Утврдување на степенот на интернационализација на работењето ќе биде извршено преку анализа на постојната стратегија за настап на странски пазари и идните планови на ова поле.
Статистичка анализа: Како основа на статистичката анализа ќе биде параметраска статистика, преку поставените номинални, ординални и интервални мерни скали за оценка на анализираните појави, односно анализирање на нумерички податоци. Примарната нулта хипотеза за постоење на нелинеарна зависност меѓу појавите (H_0: p=0) е поставена со цел да се побие, односно да се докаже дека корелацијата не е нула (H_1: p≠0). Резултатите најпрво ќе бидат обработени со дескриптивна статистика од основната матрица на податоци со вредности за одредуваните параметри, вклучувајќи ранг на вредности (мин - мах), аритметичка средна вредност, медијана, геометриска средна вредност, дистрибуција на податоци, перцентилен ранг, стандардна девијација. Пред тестирање на поврзаноста на варијаблите и нивното влијание врз бизнис перформансите, ќе биде тестирана соодветноста на моделот, доверливоста на конструираните мерни скали (Cronbach alpha), како и факторска анализа, за утврдување на големината и значењето на секоја од предвидените варијабли во соодветните мерни скали. Биваријантна статистика ќе биде користена за одредување на корелацијата (позитивна/негативна) помеѓу испитуваните параметри и нивната внатрешно функционална зависност, преку едноставна и повеќекратна линеарна регресија. Следствено на тоа дополнително ќе биде користена и мултиваријантна анализа за поедноставување на интерпретацијата на одредуваните параметри кои претходно покажале корелација, а ќе биде применета и Анализата на варијанса (ANOVA). За

утврдување на разликите помеѓу појавите и нивното значење за бизнис перформансите, ќе биде применето тестирање на нивните средни вредности. Како контролни фактори на влијание ќе се користат факторите предвидени со Porter-овиот модел на 5 сили (постојно ривалство на пзарот, можност за влез на нови конкуренти, можност за супституција, преговарачка моќ на купувачи и добавувачи). За применетата статистичка анализа ќе се користи софтверот IBM SPSS19.
Компаративна анализа: начинот на работење на жените претпримачи во РМ и деловните капацитети кои ги поседуваат, ќе бидат споредени со деловните практики, вештини и знаења на жените претприемачи од развиените земји, како и со други економии во развој, по што ќе се увидат евентуалните јазови и недостатоци во работењето, за кои ќе се дава предлог за нивно надминување и елиминација.

Очекувани резултати и нивна примена

Деловните капацитети со кои располагаат менаџерите претприемачи се основниот фактор на влијание кој го условува успехот на претприемничкиот бизнис. Затоа, сите истражувања поврзани со проблематиката на менаџмент, маркетинг, финасии во рамки на мали и средни претпријатија заслужуваат големо внимание, бидејќи ја поставуваат основата за раст и развој на ниво на претпријатија, кои пак се клучот за развојот на националната конкурентност.

Со реализирање на приложените предлог испитувања ќе се добие одговор на повеќе различни прашања.

Најпрво, ќе се овозможи увид во тековната состојба на стратегиските деловни активности на претприемничките претпријатија, со што ќе се создаде основа за воочување на предностите и недостатоците, односно развојните јазови во нивното работење.

Понатаму, ќе се добијат сознанија за клучните пазарни фактори на влијание и нивната поврзаност и влијание врз бизнис перформансите, со што ќе се овозможат информации за менаџерите на претпријатијата кои ќе можат да ги употребат за носење на идни деловни одлуки.

Исто така, резултатите ќе прикажат дали постои причинско последичен однос помеѓу активностите од секоја од анализираните области – менаџмент (развој на стартегии, имплементација на тактики, менаџирање на човечки ресурси – пирмена на ситеми на награди и казани, фактори на мотивација и др.), маркетинг (степен на пазарна ориентација, маркетинг планирање, имплементација на маркетинг активности, вклученост во интернет маркетинг активности итн.), финансии (начин на финасирање, големина на сопствен влог, извори на финасирање и сл.) со позитивните бизнис перформанси – профит, пазарен удел, поврат на инвестиција и др.

Хипотезите претпоставуваат дека повисок степен на примена на стратегиски деловни активности од областа на менаџмент, маркетинг и финансии ќе придонесат кон подобри финансики резултати и позитивни бизнис преформанси.

Индикативните податоци за претприемничките деловни активности посочуваат дека проактивниот однос кон стратегиското планирање е

основа за постигнување на бизнис успех. Добиените вредности од овој Научен проект ќе ја потврдат или исклучат оваа дилема.

Апликативна имплементација

Добиените податоци и сознанија од експерименталниот дел на проектот ќе допринесат до формирање на научен став и протокол за текот и процедурата на развој и имплементација на менаџерски и маркетинг активности, како и односот кон финансиите во рамките на малите и средни претпријатија.

Имплементацијата ќе се валоризира во рамки на опфатените претпријатија во примерокот кои се раководени од жени – претприемачи, преку презентирање на наодите и изработка на план за имплементација на предлог - промените кои се претпоставува дека ќе произлезат од самото истражување.

Презентирање и објавување на резултатите: Во оваа фаза предвидено е да се постигнат следните активности:

а) учество на млади истражувачи во научната работа при што тие ќе бидат обучени да ги користат инструменталните техники предвидени за реализирање на активностите од овој проект. Тие ќе бидат обучени да ги анализираат резултатите и да размислуваат и дискутираат за резултатите. Тоа ќе овозможи проширување на знаењата и искуствата од областа на менаџментот и лидерството, финансиите и маркетингот, со што ќе стекнат способност за планирање на идни научни активности.

б) Пишување и објавување на научни трудови во интернационални списанија со фактор на влијание.

в) Презентирање на добиените резултати на домашни и меѓународни научни конференции.

г) Соработка со МСП раководени од жени – претприемачи во дејноста на производството (текстил, прехрана, кожа и сл.) со цел практична примена на резултатите добиени од ова истражување.

с) Истражувачки план со временска рамка

Истражувањата ќе бидат вршени во секое од претпријатијата кои се раководени од страна на жени – претприемачи, во повеќе градови во Р. Македонија.

Истражувачката работа и активностите на проектот се поделени на следните третини во годината:

Третина 1, 2015 год.

(1) Почетни активности: состанок со сите учесници на проектот и договор за понатамошни активности.

(2) Фокусирање на собирање на секундарни податоци од претходни публикувани извештаи, научни трудови и сл., разгледување на релевантна литература, во насока на предлог на нови теоретски поставки за потребите на малите и средни претпријатија и жените претприемачи.

(3) Детално поставување на рамките на истражувачката методологија, креирање на истражувачкиот структуриран прашалник и интервјуирање на потенцијални анкетари кои ќе учествуваат во реализација на анкетирањето.
Третина 2. 2015.
(1) Спроведување на емпириското истражување – анкетирање на 100 жени претприемачи низ градовите на Р. Македонија.
(2) Анализа и интерпретација на собраните податоци од извршеното анкетирање.
Третина 3. 2015
(1) Состанок со учесниците на проектот дискусии за добиените резултати и договор за понатамошните активности
(2) Пишување, публикување и презентација на научни трудови, врз основа на првиот дел од кванититативното емпириско истражување.
(3) Подготвување на годишен извештај за активностите извршени во првата година од проектот.

Третина 1, 2016.
(1) Почетни активности: состанок со сите учесници на проектот и договор за понатамошни активности.
(2) Спроведување на првиот дел од квалитативното емпириско истражување преку следбеното полу-структурирано интервју со претходно анкетираните жени – претприемачи.
Третина 2. 2016.
(1) Анализа на собраните квалитативни податоци од интервјуто и нивно споредување со претходно спроведената квантитативна анализа.
(2) Пишување, публикување и презентација на научни трудови, врз основа на првиот дел од квалитативното емпириско истражување.
(3) Спроведување на вториот дел од квалитативното емпириско истражување преку фокус групи на избрани жени – претприемачи кои веќе учествувале во истражувањето.
(4) Анализа на собраните квалитативни податоци од фокус групите и нивно споредување со претходно спроведената квантитативна и квалитативна анализа.
Третина 3. 2016.
(1) Состанок со учесниците на проектот дискусии за добиените резултати и договор за понатамошните активности .
(2) Подготвување на годишен извештај за активностите извршени во втората година од проектот.
(3) Дискусии за добиените резултати, подготовка на научни трудови за презентирање на научни конференции.

Details of the proposal:

Introduction

In development economies, which are behind the modern industrialized countries, entrepreneurship is an important component in stimulating economic growth, innovation, competitiveness, and even poverty reduction. Innovation is a driving force in the development; without the innovative entrepreneurs we would not have more of the tools and services that provide prosperity and development. Entrepreneurship in developed countries relates to the discovery and exploitation of opportunities. It plays a potentially important role in development, including here innovation and price discovery, filling the gap, the accumulation of human and physical capital, reallocation of assets from less productive to more productive resources, and support the process of structural change. Economic development is the result of focus and commitment to human activity. Developing country needs entrepreneurs who see and perceive new opportunities and are willing to take the necessary risks in exploiting these opportunities.

Women entrepreneurship is appointed as a new driving force for the growth and development of economies in developing countries that will bring prosperity and welfare in these countries. A number of stakeholders indicates women entrepreneurship as an important 'unexploited source' of economic growth and development. World Economic Forum identified the women entrepreneurship as a "step forward" for economic growth and development at their annual meeting in 2012 (WEF, 2012). Other relevant factors speak for women entrepreneurs as "new women's movement." They say: "Forget the economic aid to developing countries, focus on investments in women entrepreneurs as key drivers of growth and development in these countries" (Forbes, 2011).

The growth in the number of women entrepreneurs in developing countries has attracted the attention of academics and development sector. Donors, international public institutions, national and local authorities, NGOs, private companies, charitable organizations and business associations initiate programs globally to promote and develop women entrepreneurship. They initiate programs for capacity building of entrepreneurial skills, strengthening networks of association among women entrepreneurs, training for the possible financing, or initiate implementation of policies that allow the growth of businesses where the main force are women entrepreneurs. They all claim that female entrepreneurship is essential for the growth of developing countries. Supporting women entrepreneurs is essential to stimulate growth in a country as entrepreneurial potential of women has not been fully utilized.

In recent years, great attention is paid to the promotion and development of women entrepreneurship. In Canada, US and UK governments and the private sector are actively promoting the growing role of women entrepreneurs in the business sector. Equally, in developing countries more attention is oriented towards women entrepreneurs. Therefore, in this project we are focusing on business facilities, analysis of managerial and leadership skills of women entrepreneurs, strategic planning, marketing and financial skills these entrepreneurs possess. The implementation of all these factors in the operation of enterprises where women entrepreneurs have the main role,

is one of the key factors for the development of competition in this kind of entrepreneurial business, and the economy of our country as a whole.

The project was developed on the basis of five groups of key objectives, including: managerial and leadership skills which are considering the application of existing models and principles of leadership in small and medium enterprises leaded by women entrepreneurs, as well as determination of specific problems; strategic planning and measuring the impact of its components; financial objectives and analysis of the methods of financing; marketing activities which include the degree of market orientation, branding, marketing strategy and marketing planning; and general objectives which will be graded with the implementation of statistical, and comparative analysis of focus groups.

Research Project

a)Aims/goals

The goals of this two-year project are divided into four (five) groups, according to the need for analysis of business capacity, that is scheduled to include the method of management and leadership skills, the level of strategic planning in business, finances and marketing in entrepreneurial companies, managed by women entrepreneurs.

Managerial and leadership skills - Goals:

1. Considering the possibility of the application of existing models and principles of leadership in SMEs.
2. Determining the specific problems - challenges in SMEs.
3. Classification of the necessary attributes, behaviors and roles of leaders - entrepreneurs.

Strategic Planning (SP) - Goals:

4. Measuring the impact of SP components - vision, mission, strategic goals and developing plans oriented in the long run and control, on the business performance.

Finance - Goals:

5. Measuring the impact of existing ways of financing the Zona Business preformansite.
6. Determining the optimal types and levels of funding.
7. Determining the specifics of the use (management) of financing.

Marketing - Goals:

8. Measuring the degree of market orientation of SMEs run by women - entrepreneurs.
9. Research the type of marketing strategy.
10. Analysis of the branding process.
11. Exploring the type and process of marketing planning.
12. Determining the degree of internationalization of operations or strategy when entering new foreign markets.

General Goals:

13. Statistical Analysis
14. Comparative Analysis
15. Analysis of focus groups (depth interview)
16. Presentation of results.

b) Methodology and planned research

Under the planned project as a key method will be used the method of research, with a combination of quantitative and qualitative research. Source of data will be secondary sources (relevant literature, previous research in the area, published papers and reports, web - pages of official institutions dealing with the study of issue) and primary data sources (women - entrepreneurs, managers / executives in small and medium enterprises).

As research techniques a combination of personal, semi-structured interview, which will be followed by structured questionnaire, follw-up interview and focus group analysis, will be applied.

The statistical sample will be a purposeful sample of at least 100 women - entrepreneurs, managers of small and medium enterprises in the field of production (food, textiles, leather), because this field requires a proactive approach to the market, a high degree of market orientation, great knowledge and skills in the field of the management and strategic planning, and advanced leadership skills.

Management and leadership: Measurement of the possibility of application of existing models and principles of leadership in SMEs, identification of specific problems - challenges in SMEs and classification of required attributes, behaviors and roles of leaders - entrepreneurs, will be based on proposed testing of existing models, principles, factors of influence established in the literature on management and leadership.

Strategic Planning (SP): Measurement of the impact of SP components - vision, mission, strategic goals and developing plans oriented on the long run and control, over business performance (profit, liquidity, ROI / return on investment, ROS / return on sales). Each of the components will be developed into a model for assessment and analysis, according to the extent of their application in the enterprise managed by women entrepreneurs, which will be further tested for the impact on business performance.

Finance: Measuring the impact of existing ways of financing on the business preformans, determining the optimal types and levels of funding and establishing specifics of the use (management) of financing, which will allow us to see the focus on a particular strategy - saving, investing, R&D; the views / opinions of overtime, rewards, bonuses and penalties.

Marketing: Measuring the degree of market orientation of SMEs run by women - entrepreneurs will be done through the application of a certain scale, i.e. MARKOR scale for measurement of market orientation, which will give an insight into the level of analysis and consumer reaction to consumer requirements, orientation towards competition, inter-funtional coordination and, orinetation on the long run/term. Research of the type of marketing strategy will be based on analysis of existing marketing activities through specific steps proposed in the literature for marketing. Analysis of the branding process will be done through insight into the specific steps that are applied in the process of branding, as opposed to the views in the literature. Exploring the nature and process of marketing planning will be analyzed through evaluation of existing marketing plans, based on the thesis in the literature on marketing planning. Determining the degree of

internationalization of the work will be done by analyzing the existing strategy for entering new foreign markets and future plans in this field.

Statistical Analysis: The basis of the statistical analysis will be parametric statistics through the set of nominal, ordinal and interval measurement scales for assessment of the analyzed phenomena, i.e. analysis of numerical data. Zero primary hypothesis of the existence of nonlinear dependence between the events (H0: p = 0) is set in order to be refuted or to prove that the correlation is not zero (H1: p ≠ 0). The results will first be treated with basic descriptive statistics of the data matrix with values of the parameters, including range of values (min - max), arithmetic mean, median, geometric mean, data distribution, standard deviation. Before testing the relationship between variables and their impact on business performance, the model fit, the reliability of the constructed measurement scales (Cronbach alpha) will be tested, as well as factor analysis to determine the size and significance of each of the variables in the corresponding predicted measurement scales. Bivariant statistics will be used to determine the correlation (positive / negative) among the tested parameters and their internal functional dependence, through simple and multiple linear regression. To simplify the interpretation of the parameters that had previously shown a correlation, a multivariant analysis and analysis of variance (ANOVA) a will be applied. In order to determine the differences between phenomena and their importance to business performance, testing of their mean values will be applied. As control factors we will use factors of influence provided by Porters' 5 forces model (currently rivalry on the market, possibility of entry of new competitors, possibility of substitution, bargaining power of buyers and suppliers). The statistical analysis is performed with the use of the software IBM SPSS19.

Comparative analysis: modus operandi of women entrepreneurs in Macedonia will be compared with business practices, knowledge and skills of women entrepreneurs from developed countries and other emerging economies, which will allow us to recognize any gaps and deficiencies in the work, and give a proposal for their overcoming and elimination.

Expected results and implementation

Business facilities that entrepreneurs are using are the main factor of influence that determines the success of entrepreneurial business. Therefore, all research related to issues of management, marketing, finances within SMEs deserve significant attention, because they set the stage for growth and development of the company, which are key for the development of national competitiveness.

The implementation of the explained draft examinations will get a different answer of the questions.

First, it will provide insight into the current state of strategic business activities of entrepreneurial companies, which will create a basis for identifying strengths and weaknesses or development gaps in their development work.

Furthermore, it will enable knowledge of key market impact factors and their relationship and influence on business performance, which will provide information for managers of enterprises that can be used for making future

business decisions.
Also, the results will show whether there is a causal relationship between the activities of each of the analyzed areas - management (development strategies, implementation tactics, managing human resources - using systems of rewards and penalties, factors of motivation, etc.) marketing (degree of market orientation, marketing planning, implementation of marketing activities, involvement in internet marketing activities etc.), finance (ways of financing, size of own capital, sources of financing, etc.) with the positive business performance - profit, market share, return on investment and more.
The hypothesis assume that a higher degree of implementation of strategic business activities in the field of management, marketing and finance will contribute to improved financial results and positive business performances.
Indicative data for entrepreneurial business activities suggest that more proactive attitude towards strategic planning is the basis for achieving business success. The obtained values of this science project will confirm or exclude this dilemma.

Applicative implementation
The data gathered from the experimental part of the project will contribute to the formation of a scientific attitude and protocol for the procedure of the development and implementation of management and marketing activities, and the relationship to finances within the small and medium enterprises.
The implementation will be realized under the covered companies in the sample that are leaded by women - entrepreneurs, by presenting findings and making a plan for implementation of the proposed changes that are assumed to arise from the research.
Presentation and publication of results: At this stage it is envisaged to achieve the following activities:
a) Participation of young researchers in the scientific work in which they will be trained to use instrumental techniques provided for realization of the project activities. They will be trained to analyze the results and think and discuss the results. It will enable the expansion of knowledge and experience in management and leadership, finance and marketing, with which will gain the ability to plan future research activities.
b) Writing and publishing scientific papers in international journals with impact factor.
c) Presentation the results at national and international scientific conferences.
d) Cooperation with SMEs leaded by women - entrepreneurs in the field of manufacturing (textiles, food, leather, etc.) for practical application of the results of this research.

c) Research plan with timeline
Research will be conducted in each of the companies that are leaded by women - entrepreneurs, in several cities in the Republic of Macedonia. Research and project activities are divided into thirds in the year:
First third, 2015.
(1) Initial activities: meeting with all participants of the project and agreement

for further activities.
(2) Focus on the collection of secondary data from previous published reports, scientific papers, etc., Reviewing the relevant literature, in order to draft a new theoretical setting for the needs of small and medium enterprises and women entrepreneurs.
(3) Detailed setting of the frame for the research methodology, research creating a structured questionnaire and interviewing potential interviewers who will participate in the implementation of the survey.

Second Third 2015
(1) Conducting empirical research - a survey of 100 women entrepreneurs in the cities of R. Macedonia.
(2) Analysis and interpretation of data collected from a performed survey.

Last Third 2015
(1) Meeting with participants of the project and discussions on the results and the follow-on activities.
(2) Writing, publication and presentation of research papers, based on the first part of quantitative empirical research.
(3) Prepare an annual report on the activities carried out in the first year of the project.

First Third 2016
(1) Initial activities: meeting with all participants and agreement for further activities.
(2) Implementation of the first part of qualitative empirical research with follow-up semi-structured interviews with previously surveyed women - entrepreneurs.

Second Third 2016
(1) Analysis of the collected qualitative data from the interview and comparing them with previously conducted quantitative analysis.
(2) Writing, publication and presentation of research papers, based on the first part of qualitative empirical research.
(3) Implementation of the second part of empirical qualitative research through focus groups of selected women - entrepreneurs who have already participated in the survey.
(4) Analysis of qualitative data gathered from focus groups and comparing them with previously conducted quantitative and qualitative analysis.

Last third 2016
(1) Meeting with participants and discussions on the results and the follow-on activities
(2) Prepare an annual report on the activities carried out in the second year of the project.
(3) Discussion of the results and preparation of scientific papers for presentation at scientific conferences.

ВТОР ДЕЛ/PART 2:

Истражувачки тим:

Главен истражувач:

Име и презиме	**Еленица Софијанова**
Титула	Доктор по менаџмент
Позиција	Вонреден професор
Адреса	Универзитет, „Гоце Делчев“- Штип Земјоделски факултет
Тел / Факс:	+389 32 550 608
e-mail	elenica.sofijanova@ugd.edu.mk

Кратка биографија:

Родена на 19.07.1965 година во Велес

Образование:

2007 - Докторска дисертација на Институтот за социолошки и политичко – правни истражувања при Универзитетот ,,Свети Кирил и Методиј“ –Скопје.

2005 - Магистратура на Институтот за социолошки и политичко – правни истражувања при Универзитетот ,,Свети Кирил и Методиј,, - Скопје.

1985 - Додипломски студии на на Педагошката Академија ,,Климент Охридски,, во Скопје – одделенска настава.

Работно искуство:

2009 – во тек: Вработена во Универзитет "Гоце Делчев" во Штип, како вонреден професор на Земјоделски факултет.

1995-2009: Вработена во основно училиште,,Благој Кирков,, во Велес.

Други активности:

Учество на голем број ,симпозиуми, советувања, конгреси во земјава и во странство од областа на Менаџментот .Има објавено голем број на научни трудови и досега има учествувано во неколку научно истражувачки проекти.

Трудови објавени во последните 5 години во стручни списанија кои се наоѓаат на меѓународно признатата листа СЦИ (SCI - Science citation index), со назначен импакт фактор за секој труд:

1. Dimovska, Violeta and **Sofijanova, Elenica** and Ilieva, Fidanka (2013) Agro-biological characteristics of three Sauvignon blanc (Vitisvinifera L.) clones, growing in R. Macedonia, Plant studies, International scientific on-line journal "Science & Technologies", III (6). pp. 9-14. ISSN 1314-4111
2. **Sofijanova, Elenica** and Dimovska, Violeta and Catleska, Vesna and Spirovska, Maja (2013) Commitment to quality in agribusiness. International Scientific on-line Journal "Science & Technologies", 3 (6). pp. 1-4. ISSN 1314-4111
3. **Sofijanova, Elenica** and Kuzelov, Aco and Fotov, Risto and Catleska, Vesna (2013) Implementing teamwork for quality in agribusiness. International

scientific on-line journal "Science & Technologies", 3 (6). pp. 1-4. ISSN 1314-4111

4. Ilievski, Mite and Spasova, Dragica and **Sofijanova, Elenica** and Koleva Gudeva, Liljana and Georgievski, Milan and Markova, Natalija (2013) The role of crop production in receiving of biodisel as a new entrepreneurial opportunities in the Republic of Macedonia. International Scientific on-line Journal "Science & Technologies", III (6). pp. 17-23. ISSN 1314-4111
5. **Sofijanova, Elenica** and Fotov, Risto and Kletnikoski, Petar (2012) Quality function and the effective manager. Yearbook of Faculty of Agriculture, 2011, XI. pp. 7-15. ISSN 1409-987X
6. **Sofijanova, Elenica** and Kletnikoski, Petar (2012) Learning versus "Training and teaching" for quality (LTT) in agribusiness. pp. 159-162.
7. **Sofijanova, Elenica** and Kletnikoski, Petar and Dimovska, Violeta and Dimitrovski, Zoran (2012) Comparative Economic Analysis of Wheat Production Using Certified and Uncertified Seed: The Case of Ovcepole Region in Republic of Macedonia. Scientific Works of UFT Volume LIX- 2012 “Food Science, Engineering and Technologies”. pp. 922-926.
8. Kuzelov, Aco and **Sofijanova, Elenica** (2012) Some chemical and microbiological characteristics of modified atmosphere vacuum - packaged beef meat. International scientific on-line journal "Science & Technologies", I (3). pp. 152-155. ISSN 1314-4111
9. Dimovska, Violeta and Ivanova, Violeta and Ilieva, Fidanka and **Sofijanova, Elenica** (2011) Influence of Bioregulator Gibberellic Acid on Some Technological Characteristics of Cluster and Berry from Some Seedless Grape Varieties. Journal of Agricultural Science and Technology, 1. pp. 1054-1058. ISSN 1939-1250
10. **Sofijanova, Elenica** and Kletnikoski, Petar and Fotov, Risto (2011) Correlation Dependence between Consumer Needs Satisfaction and Profit Making in Agribusiness. International scientific on-line journal "SCIENCE & TECHNOLOGIES", I (6). pp. 7-10. ISSN 1314-4111
11. Dimovska, Violeta and Ivanova, Violeta and Ilieva, Fidanka and **Sofijanova, Elenica** (2011) Influence of Bioregulator Gibberellic Acid on Some Technological Characteristics of Cluster and Berry from Some Seedless Grape Varieties. Journal of Agricultural Science and Technology B, 1. pp. 1054-1058.
12. **Sofijanova, Elenica** and Marjanova Jovanov, Tamara and Kletnikoski, Petar (2011) Marketing strategy - a strong base for tourism growth and development: A Case study analysis – Republic of Macedonia. Collections of Papers, The Second International Scientific Congress - Biennale: The influence of tourism on economic development. pp. 682-691.
13. Dimovska, Violeta and Ivanova, Violeta and Ilieva, Fidanka and **Sofijanova, Elenica** and Kletnikoski, Petar (2011) The State of Table Grape Varieties in R. Macedonia. International scientific on-line journal "Science & Technologies", I (6). pp. 30-34. ISSN 1314-4111

Учество во научноистражувачки проекти:

Наслов на	Период	Финансиран	Улога во

проектот		**од:**	**проектот (главен истражувач или учесник**
Project Western Balkan Rural Extension Network through Curriculum Reform, JP – 158777	2009-2012	TEMPUS	Учесник
Using local resources for sustainable agribusiness and tourism in the Southern Balkans	2010-2012	TEMPUS IV	Учесник
Модернизација во образовниот процес	10 01 2010-10 06 2010	МОН	Координатор и обучувач
Современи креативни техники и комуникациски вештини	10 01 2013 до 10 03 2013	МОН	Координатор и обучувач

Задолженија во предлог- проектот со временска рамка (за време на целиот период на траење на проектот):

1. Да ги координира и организира активностите во рамките на проектот (за време на целиот период на траење на проектот),
2. Да ги обучува и следи младите истражувачи во текот на активностите на проектот, (за време на целиот период на траење на проектот),
3. Да учествува во пишување на научни трудови и нивно објавување во научни списанија и учество на научни конференции
4. Да подготвува извештаи од проектот (на крајот од првата и втората година).

Виш истражувач: (приложете посебен формулар за секој истражувач вклучен во проектот)

Име и презиме	**Ристе Темјаноски**
Титула	Д-р на екон. науки, Вонреден професор
Позиција	Професор, Продекан на Економски факултет-УГД-Штип
Адреса	„Крсте Мисирков„ бб
Тел / Факс:	032550335
e-mail	riste.temjanovski@ugd.edu.mk

Кратка биографија:
Ристе Темјановски е роден на 31.01.1966 во Ново Село (Струмица) Р.Македонија. Дипломира на Природно-математичкиот факултет при Универзитетот „Св.Кирил и Методиј„ во Скопје на 09.05.1990. Со звање магистер се стекна на Природно-математичкиот факултет при Универзитетот „Св.Кирил и Методиј„ во Скопје на 11.07.2000. На 20.05.2005 ја одбрани докторската теза под наслов „Транспортниот систем на Р.Македонија и европските стопански текови„, на Економскиот факултет при Универзитетот „Св.Кирил и Методиј„ во Скопје и се стекна со научно звање Д-р по Економски науки.

Академско работно искуство:
Од 15-ти септември 2006 работел на Европскиот универзитет во Р.Македонија држејќи настава на следните предмети: Применета економија, Транспорт и шпедиција, Претприемнички маркетинг менаџмент, Е-бизнис.

Од 1-ви септември 2011 година е вработен на Универзитетот „Гоце Делчев„ - Штип на Економскиот факултет, во звање вонреден професор и држи настава по следните предмети: Транспорт и шпедиција и осигурување, Е-бизнис, Економска географија, Меѓународен маркетинг, Меѓународни финансии.

Во склоп на академските активности, тој ја врши и функцијата Продекан на Економскиот факултет.

Наука и истражување:
Областа на неговата истражувачка активност е сконцентрирана на економските развојни анализи, посебно прашањето на економскиот и регионалниот развој, просторното влијание на транспортните коридори и регионални проблеми (посебно инфраструктурните, економските демографските и останати проблеми во Западен Балкан) и географско-информационите системи.

Има објавено повеќе од 40-тина научни, истражувачки трудови и универзитетски учебници.

Трудови објавени во последните 5 години во стручни списанија кои се наоѓаат на меѓународно признатата листа СЦИ (SCI - Science citation index), со назначен импакт фактор за секој труд:

1. Темјановски Ристе (2008): *Искористување на ИПА фондовите за постигнување рамномерен економски и социјален развој (посебен осврт на транспортната политика во Република Македонија).* Скопје. Европски универзитет, 2008.
2. Темјановски Ристе (2008): *Репо операциите како инструмент на монетарната политика*. Скопје. Европски универзитет, 2008.
3. Темјановски Ристе (2009): *Мобилноста на населението и светските комуникациски текови.* Скопје. Европски универзитет, 2009.
4. Темјановски Ристе (2010): *Правци во светската трговија: учесници и победници*. Скопје. Европски универзитет, 2010.
5. Temjanovski R (2011): *Strengthening neighbourhood economic cooperation: crucial factor for positive economic growth.* София: Седма международна научна конференция на младите научни работници, 2011.
6. Temjanovski R. (Matlievska M., Sajnoski K., Paceskoski V. Nikolova E.): *The*

influence of the legislation on the FDIs: the case of the r. of Macedonia in the period 2001-2010. 2011.

7. Temjanovski R (2012): Klinička i praktična nastava studenata R.Makedoniji: normativnog nasproti praktičnog stanja. Kopaonik: XVIII skup trendova razvoja „Internacionalizacija Univerziteta“ - trend 2012. (27.02.-01.03.2012).
8. Темјановски Р., Марјанова Јованов Т.(2012): Кризата – извор на претприемнички можности: адаптација на (маркетинг) стратегијата кон новите пазарни услови. Скопје: ЕУРМ. Меѓународна научна конференција Лицата на кризата (09.03.-10.03.2012). (565-576)
9. Temjanovski R. (2012): The railway connection between Macedonia and Bulgaria: mode of strengthening economic collaboration. Varna: International conference. Trends and chalnenges in the economic development 10-11 May, 2012. (331-348)
10. Темјановски Р.(2012): Новата економија во дигиталната ера: виртуозен круг на технологија и растеж. Економски институт-Скопје: Научната конференција на тема: Предизвиците на науката во економија базирана на знаење-состојби и перспективи. 30 мај, 2012.
11. Temjanovski R. (2012): Towards sustainable transport policy and harmonizing external trade by mode of transport: Macedonian case. Sarajevo: Bosnia and Herzegovina from 31 May – 1 June 2012.ISSD 2012.
12. Temjanovski R. (2012): Information as power for encouraging new opportunities in entrpreneurship. Botevgrad: Ninth International Conference 2012: Challenges to modern economy.
13. Темјановски Р. (2012): Social marketing and promotion of public transport services in function of sustainable development. Скопје: ЕУРМ, 2012. Меѓународна научна конференција „Улогата на медиумите во промоцијата на производите и услугите„ Скопје, 14-15. јуни 2012.
14. Марјанова Јованов Т., Темјановски Р. (2012): Медиумите наспроти претпријатијата - улога во креирањето на промотивната порака и медиа планот. Скопје: ЕУРМ, 2012. Меѓународна научна конференција „Улогата на медиумите во промоцијата на производите и услугите„ Скопје, 14-15. јуни 2012.
15. Темјановски Р.: (2012): Подобрувањето на патната инфраструктура во регионот на Дојранското Езеро за поттикнување на поинтензивен туристичкиот развој“. Дојран: Факултет за туризам и бизнис логистика. Научно-стручна трибина: Туризмот во Дојранскиот регион„. 20.04.2012, Дојран.
16. Темјановски Р. (2012): Republic of Macedonia and neighbourhood economic cooperation: past trends and future perspectives in transport infrastructure. Штип. Прва меѓународна конференција за бизнис, економија и финансии - ICBEF: „Од либерализација до глобализација - предизвици во светот што се менува", 13-15 септември 2012 година.

Учество во научноистражувачки проекти:

Наслов на проектот	**Период**	**Финансиран од:**	**Улога во проектот (главен истражувач**

			или учесник
"Развој на туризмот и организација на туристичките простори" од Просторниот план на Република Македонија во 1998 година;	**1997-1999**	Владата на Република Македонија	**учесник**
Студија за развој на туризмот во град Скопје, [под покровителство на Владата на Република Македонија]. 2005.	**2005**	Владата на Република Македонија	**учесник**
Работниот тим на Лексикографски завод при МАНУ за изработката на Македонска енциклопедија 2006.	**2004-2006**	**МАНУ**	**учесник**

Задолженија во предлог-проектот со временска рамка (за време на целиот период на траење на проектот):

1. Координација и менаџирање на задачите и постапките и надзор на колекцијата и собирањето на истражувачкиот примерок**.**
2. Сумирање на податоците и подготовка на завршен извештај и елаборат за Научно- истражувачкиот проект.
3. Да ги обучува и следи младите истражувачи во текот на активностите на проектот.
4. Да учествува во пишување на научни трудови и нивно објавување во научни списанија и учество на научни конференции.

Виш истражувач: (приложете посебен формулар за секој истражувач вклучен во проектот)

Име и презиме	**Тамара Јованов Марјанова**	
Титула	Доктор на економски науки	
Позиција	Доцент	
Адреса	Универзитет„Гоце Делчев“-Штип, Економски факултет	
Тел / Факс:	00389 32 550 329	
e-mail	tamara.jovanov@ugd.edu.mk	

Кратка биографија:
Роден на 15.08.1984 во Штип, Р. Македонија

Образование:
Мај 2011 – 2013
Универзитет "Св. Кирил и Методиј" - Економски Факултет, Скопје, Р. Македонија
Докторски студии по Маркетинг
Доктор на Економски науки, област Маркетинг

Октомври 2008 – 2009
Универзитет "Св. Кирил и Методиј" - Економски Факултет, Скопје, Р. Македонија
Постдипломски студии по Маркетинг
М-р на економски науки, област Маркетинг

Октомври 2004 - 2008
Универзитет "Св. Кирил и Методиј" - Економски Факултет, Скопје, Р. Македонија
Додипломски студии по Маркетинг
Дипломиран економист/департман – маркетинг

Работно искуство:

Октомври 2014 - тековно
Универзитет "Гоце Делчев" – Штип, Економски Факултет, Штип, Р. Македонија
Катедра - Менаџмент
Доцент
Одржување на предавања на студентите од прва до четврта студиска година, подготовка на материјали за предавања и вежби и стручни практикуми, дежурање на колоквиуми и испити, преглед на тестовите на студентите, подготовка на студиски програми и елаборати, учество во издавање на годишни зборници на факултетот, организација на меѓународна конференција, и др.

2013 – октомври 2014
Универзитет "Гоце Делчев" – Штип, Економски Факултет, Штип, Р. Македонија
Катедра - Менаџмент
Асистент

Декември 2010 –2013
Универзитет "Гоце Делчев" – Штип, Економски Факултет, Штип, Р. Македонија
Катедра - Менаџмент
Помлад асистент

Јануари 2010 - тековно
ТРД ТВ Стар, Штип, Р. Македонија
Маркетинг

Стручен соработник - консултант
Изработка на проекти за стратегиски развој на ТВ каналот, изработка на бизнис планови, анализа на финансиското работење, промоција.

Мај 2009 - тековно
ДПЧТ „Маревамар“, Штип, Р. Македонија
Маркетинг
Стручен соработник - консултант
Истражување на пазарот, изработка на проекти и бизнис планови

Декември 2007 - Декември 2009
Нов Пензиски Фонд А.Д, Скопје, Р. Македонија
Маркетинг
Продажен агент
Презентација и информирање на јавноста, објаснување на позитивните ефекти за општеството и поединецот, регрутирање на нови членови и комуницирање со истите со цел да се објаснат сите ново-настанати промени.

Други активности:

Учество во организирање на издавањето на годишен Зборник на Економски факултет, УГД, како дел од Издавачки совет (2009-2014 год.)

Учество во организирање на првата меѓународна конференција на Економски факултет – Штип;

Учество во подготовка на студентите од УГД за натпреварот „Претприемачки викенд“, во организација на Владата на РМ

Учество во организирање на активностите и работилниците на Центарот за кариера и развој во рамките на Економскиот факултет – Штип и презентирање на истите пред јавноста во локалните медиуми;

Изработка и анализа на истражувањето на пазарот на Југо – источните делови на Р. Македонија за потребите на Универзитетот „Гоце Делчев“, со цел утврдување на бројот на потенцијалните студенти;

Учество во изработка на презентацискиот материјал на Економскиот факултет – Штип, за потребите на негово претставување на Саемот за образование.

Странски јазици и работа со компјутери:

- англиски, германски, српски, бугарски
- Ms Office: Word, Excel, PowerPoint, Visio, Microsoft Outlook
- Business in a Box – софтверска програма за изработка на бизнис планови
- Marketing Plan pro – софтверска програма за изработка на маркетинг планови
- SPSS – софтверска програма за анализа на статистички податоци за општествени науки
- Internet

Трудови објавени во последните 5 години во стручни списанија кои се наоѓаат на меѓународно признатата листа СЦИ (SCI - Science citation index), со назначен импакт фактор за секој труд:

1. Marjanova Jovanov, Tamara and Fotov, Risto (2014) *Corporate Mission: Much Ado about Nothing or Essential Strategic Step?* International Journal of Arts and Sciences. pp. 170-182. ISSN 1943-6114
2. Marjanova Jovanov, Tamara (2014) *Market orientation and business performance: through the prism of Macedonian SMEs.* International REDETE Conference Proceedings: Researching economic development and entrepreneurship in transition economies, 3. ISSN 2233-1034
3. Marjanova Jovanov, Tamara (2013) *Formal Marketing Planning in Small and Medium-Sized Enterprises vs. Large Companies and its Impact on Performance: The Case of Macedonia.* Balkan Social Science Review, 1 (1). pp. 261-274. ISSN 1857- 8772
4. Marjanova Jovanov, Tamara and Davcev, Ljupco (2013) *Примена на модели за утврдување на конкурентската позиција на претпријатијата на пазарот* Yearbook, Faculty of Economics, Goce Delcev University - Stip. ISSN 1857- 7628
5. Marjanova Jovanov, Tamara (2012) *Comparative analysis of present marketing strategy: David vs. Goliath in confectionery industry.* Conference Proceedings, Economic Development and Entrepreneurship in Transition Economies, 2 (2). pp. 400-408. ISSN 2233-1034
6. Temjanovski, Riste and Marjanova Jovanov, Tamara (2012) *Кризата – извор на претприемнички можности: адаптација на (маркетинг) стратегијата кон новите пазарни услови.* Proceedings from International scientific conference: Faces of the crisis. pp. 565-577.
7. Marjanova Jovanov, Tamara and Stojanovski, Mitre (2012) *Раст на пазарот преку градење и предвидување на побарувачката: низ призмата на МСП.* Conference proceedings, First International Conference for Business, Economy and Finance- ICBEF 2012, 1. pp. 213-227. ISSN 978-608-4504-88-7
8. Marjanova Jovanov, Tamara and Stojanovski, Mitre (2012) *Предизвици и решенија на промовирање на производи за широка потрошувачка од аспект на малите и средни претпријатија во РМ.* Зборник на трудови, „Улогата на медиумите во промоцијата на производите и услугите". ISSN 978-608-4691-01-3
9. Marjanova Jovanov, Tamara and Temjanovski, Riste (2012) *Медиумите наспроти претпријатијата - Улога во креирањето на промотивната порака и медиа планот.* Зборник на трудови, „Улогата на медиумите во промовирањето на производите и услугите". ISSN 978-608-4691-01-3
10. Davcev, Ljupco and Marjanova Jovanov, Tamara (2012) *Улогата и значењето на инвестициското банкарство во финансиската индустрија.* Yearbook, Faculty of Economics, Goce Delcev University - Stip. pp. 211-218. ISSN 1857- 7628
11. Marjanova Jovanov, Tamara and Davcev, Ljupco and Stojanovski, Mitre (2012) *Анализа на тековната состојба и идни трендови на пазарот на кондиторски производи.* Yearbook, Faculty of Economics, 4 (4). pp. 135-144. ISSN 1857- 7628

12. Davcev, Ljupco and Marjanova Jovanov, Tamara (2012) _Разликите помеѓу инвестициското и комерцијалното банкарство._ Yearbook, Faculty of Economics, 4 (4). pp. 161-171. ISSN 1857- 7628
13. Davcev, Ljupco and Marjanova Jovanov, Tamara (2012) _Соединувања и преземања (М & А) и улогата на инвестициските банки во овие процеси._ Yearbook, Faculty of Economics, Goce Delcev University - Stip, 4 (4). pp. 109-119. ISSN 1857- 7628
14. Marjanova Jovanov, Tamara (2012) _Marketing Research of the Chocolate Market in Macedonia._ Marketing, 43 (1).
15. Marjanova Jovanov, Tamara (2012) _Marketing and SMEs: Can an Organization of Any Size Use Marketing Plans?_ Conference of the International Journal of Arts & Sciences, 5 (3). pp. 169-173. ISSN 1943-6114
16. Marjanova Jovanov, Tamara and Stojanovski, Mitre (2012) _Marketing knowledge and strategy for SMEs: Can they live without it?_ Thematic Collection of papers of international significance: "Reengineering and entrepreneurship under the contemporary conditions of enterprise business". pp. 131-143. ISSN 978-86-6125-065-1
17. Marjanova Jovanov, Tamara and Davcev, Ljupco and Temjanovski, Riste (2011) _Формирање на цена во фазата на воведување од животниот циклус на производите._ Yearbook, Faculty of Economics, Goce Delcev University - Stip, 3 (1). pp. 165-175. ISSN 1857- 7628
18. Davcev, Ljupco and Cabuleva, Kostadinka and Marjanova Jovanov, Tamara (2011) _Characteristics of Portfolio Under Risk._ Conference Proceedings, Economocs and Management in the 21st Century - Solutions for Sustainability and Growth. ISSN 978-954-23-0679-5
19. Marjanova Jovanov, Tamara and Conevska, Biljana (2011) _Comparative analysis of factors from marketing and legal perspective and policies that affect SMEs in Macedonia and EU._ Conference proceedings, economic development and entrepreneurship in transition economies: A Review of Current Policy Approaches. pp. 477-490. ISSN 2233-1034
20. Marjanova Jovanov, Tamara (2011) _Creating a competitive marketing strategy for B2C businesses through market research: analysis of the chocolate market in Macedonia._ Conference Proceedings, 19th Annual Conference Marketing and Business Strategies for Central&Eastern Europe.
21. Cabuleva, Kostadinka and Marjanova Jovanov, Tamara and Davcev, Ljupco (2011) _Export and GDP - the case of Macedonia._ Conference Proceedings, Economocs and management in the 21st Century - Solutions for Sustainability and Growth. ISSN 978-954-23-0679-5
22. Sofijanova, Elenica and Marjanova Jovanov, Tamara and Kletnikoski, Petar (2011) _Marketing strategy - a strong base for tourism growth and development: A Case study analysis – Republic of Macedonia._ Collections of Papers, The Second International Scientific Congress - Biennale: The influence of tourism on economic development. pp. 682-691.
23. Marjanova Jovanov, Tamara and Davcev, Ljupco and Cabuleva, Kostadinka and MIlanov, Dusan (2011) _Marketing strategy – foundation for SMEs development on Macedonian consumer market of confectionery products._ Conference Proceedings, Economocs and management in the 21st Century - Solutions for Sustainability and Growth. ISSN 978-954-23-0679-5

24. Marjanova Jovanov, Tamara (2011) *Understanding the influence of international economics and promoting the developing countries as the new "Robin Hood" of FDI - an international marketing perspective.* International Student Conference (ISCON 2011), 1.
25. Marjanova Jovanov, Tamara (2010) *Пазарна ориентациja и маркетинг стратегиja – основни бизнис чекори за обновување на силната врска со потрошувачите.* Conference Proceedings, International Conference on The Economy and Business in Post - Recession.
26. Marjanova Jovanov, Tamara and Sofijanova, Elenica and Dimovska, Violeta and Ivanova, Violeta (2010) *Преку интегрирани маркетинг комуникации до подобро пазарно позиционирање на македонското вино.* Годишен зборник 2010, 10. pp. 103-119. ISSN 1409-987X
27. Marjanova Jovanov, Tamara (2010) *Значење на истражувањето на пазарот за креирање на ефективни стратегии на работење.* Yearbook, 2010, 2 (1). pp. 165-174. ISSN 1857- 7628
28. Marjanova Jovanov, Tamara (2010) *Analysis of the "Human Factor" as an Information Threat to Trade Secrets and Counteractions – Spying is in!* Securitatea Informationalǎ 2010. pp. 37-40.
29. Marjanova Jovanov, Tamara (2009) *Analysis of information threats and counteractions in consumer oriented organizations (separating the best from the rest.* Securitatea Informaţionalǎ 2009 Conferinţǎ Internaţionalǎ (Ediţia a VI-a), VI. pp. 31-34. ISSN 978-9975-75-459-0
30. Cabuleva, Kostadinka and Miceski, Trajko and Marjanova Jovanov, Tamara (2009) *Корелациска зависност меѓу живородени деца и склучени бракови и живородени деца и разведени бракови во Република Македонија.* Годишен зборник 2009-Економски факултет, 1. pp. 150-161.
31. Marjanova Jovanov, Tamara and Cabuleva, Kostadinka and Miceski, Trajko (2009) *Корелациска зависност меѓу наталитетот и живородени деца и наталитетот и вкупно починати лица во Република Македонија.* Годишен зборник 2009, 1. pp. 230-240.

Учество во научноистражувачки проекти:

Наслов на проектот	**Период**	**Финансиран од:**	**Улога во проектот (главен истражувач или учесник**
Проект за бесплатни обуки за теоретски и практични знаења и вештини на претприемачи од областа на финансиите, менаџментот и маркетингот.	2013-2014	Општина Штип и Економски факултет	Раководител/Учесник

Задолженија во предлог-проектот со временска рамка (за време на целиот период на траење на проектот):

1. Да учествува во креирање на истражувачки дизајн, избор на методологија на истражување, собирање, анализа и интерпретација на податоците.
2. Да ги обучува и следи младите истражувачи за статистичката обработка на податоците во текот на проектот.
3. Да учествува во пишување на научни трудови и нивно објавување во научни списанија и научни манифестации.
4. Да подготвува извештаи од проектот.

Виш истражувач: (приложете посебен формулар за секој истражувач вклучен во проектот)

Име и презиме	**Љупчо Давчев**	
Титула	Доктор на економски науки	
Позиција	Доцент	
Адреса	Универзитет„Гоце Делчев“-Штип, Економски факултет	
Тел / Факс:	00389 32 550 327	
e-mail	ljupco.davcev@ugd.edu.mk	

Кратка биографија:
Роден на 10.05.1985 во Штип, Р. Македонија

Образование:
2008 – 2011
Економски Институт, Универзитет “Св. Кирил и Методиј”- Скопје, Македонија

Одбранета докторска дисертација на тема “Инвестиционо Банкарство и Портфолио Инвестиции- перспективи за развој во РМ”
Стекнување на научен степен Доктор на Економски науки, област банкарство и финансии

2007 – 2008
American College of Thessaloniki, The Anatolia School of Business, Division of Anatolia College - Thessaloniki, Greece

Завршени постдипломски студии, насока финансии и банкарство.
Стекнување на научен степен Магистер на економски науки, област банкарство и финансии.

2003 - 2007
American College of Thessaloniki (ACT), Division of Anatolia College
Thessaloniki, Greece

Завршени додипломски студии со двојна насока- финансии и меѓународен

бизнис
Дипломиран економист

Работно искуство:

Октомври 2014 - тековно
Универзитет “Гоце Делчев” – Штип, Економски Факултет, Штип, Р. Македонија
Катедра - Финансии
Доцент
Одржување на предавања на студентите од прва до четврта студиска година, подготовка на материјали за предавања и вежби и стручни практикуми, дежурање на колоквиуми и испити, преглед на тестовите на студентите, подготовка на студиски програми и елаборати, учество во издавање на годишни зборници на факултетот, организација на меѓународна конференција, и др.

Октомври 2012 – октомври 2014
Универзитет “Гоце Делчев” – Штип, Економски Факултет, Штип, Р. Македонија
Катедра - Финансии
Асистент

Октомври 2009 –2012
Универзитет “Гоце Делчев” – Штип, Економски Факултет, Штип, Р. Македонија
Катедра - Финансии
Помлад асистент

Јануари 2008 – Октомври 2009
Компанија: Мултикрем, Штип, Македонија
финансиски менаџер

Други активности:
Учество во организирање на првата меѓународна конференција на Економски факултет – Штип;

Учество во подготовка на студентите од УГД за натпреварот „Претприемачки викенд“, во организација на Владата на РМ.

Иницијатор и организатор на *Проект за бесплатни обуки за теоретски и практични знаења и вештини на претприемачи од областа на финансиите, менаџментот и маркетингот.*, кој се организира од страна на Економскиот факултет при Универизтетот “Гоце Делчев” и Општина Штип.

Странски јазици и работа со компјутери:
- англиски, грчки, српски, бугарски
- Ms Office: Word, Excel, PowerPoint, Visio, Microsoft Outlook
- Business in a Box – софтверска програма за изработка на бизнис планови
- SPSS – софтверска програма за анализа на статистички податоци за општествени науки
- Internet

Трудови објавени во последните 5 години во стручни списанија кои се наоѓаат на меѓународно признатата листа СЦИ (SCI - Science citation index), со назначен импакт фактор за секој труд:

1. "Improving the Business Climate for Small and Medium Enterprises from the food industry"
2nd International Conference for Enterpreneurship, Innovation and Regional Development- From Enterpreneurial learning to Innovation and Regional Development- Thessaloniki, Greece, 2009
2. "Managing Security in an E-Business Environment"
6nd International Conference "Securitatea Informationala", Moldova, 2009
3. ''Profitability Parameters in the Banking System of Macedonia''
International Conference on Applied Economics, Castoria, Greece, May 2009
4. '' Comparison between the European Central Bank (ECB) and the Federal Reserves (the Fed)''
Faculty of Economics Proceedings-Stip, Macedonia, 2009
5. '' Estimating and Managing Country Risk ''
Faculty of Economics Proceedings-Stip, Macedonia, 2009
6. "Value-Chain Strategy"
International Conference-University of Tourism and Management- Skopje, Macedonia, 2009
7. "Hidden Socks From the Economic Crisis in Macedonia during 2010"
"Entrepreneurship beyond crisis – channeling changes to advantage"- ICEIRD 2010 Novi Sad, Serbia, 27 - 29 May 2010
8. "Economic Trends in Macedonia during and after the economic crisis"
ICBE 2010-International Conference on Business and Economics - Thessaloniki, Greece, May 6-8, 2010
9. "Strategies of Distribution Channels"
Faculty of Economics Proceedings-Stip, Macedonia, 2010
10. "The Role and Importance of Investment Banking in the Financial Industry and Innovation"
4th International Conference for Enterpreneurship, Innovation and Regional Development- From Enterpreneurial learning to Innovation and Regional Development- Ohrid, Macedonia, May 2011
11. Ljupco Davcev, Kostadinka Cabuleva, Tamara J. Marjanova- "**Characteristics Of Portfolio Under Risk**"
International Conference on Economics and Management in 21st Century - Solutions for Stability and Growth, D. A. Tsenov Academy of Economics, Svishtov, Bulgaria, Nov. 2011.
12. Tamara J. Marjanova, Ljupco Davcev, Kostadinka Cabuleva- "**Marketing Strategy – Foundation For Smes Development On Macedonian Consumer Market Of Confectionery Products**"
International Conference on Economics and Management in 21st Century - Solutions for Stability and Growth, D. A. Tsenov Academy of Economics, Svishtov, Bulgaria, Nov. 2011.
13. Kostadinka Cabuleva, Tamara J. Marjanova, Ljupco Davcev-"**Export and GDP-The Case of Macedonia**"
International Conference on Economics and Management in 21st Century - Solutions for Stability and Growth, D. A. Tsenov Academy of Economics, Svishtov, Bulgaria, Nov. 2011.
14. "The Role and Importance of Portfolio Investments in the Financial Industry"
Faculty of Economics Proceedings-Stip, Macedonia, 2011
15. Tamara Jovanov Marjanova, Ljupco Davcev, Riste Temjanovski - **Pricing during the Implementation Phase in the Product Life Cycles**
Faculty of Economics Proceedings-Stip, Macedonia, 2011

16. Ljupco Davcev, Andrea Kulakov, "**The impact of the information technology on the business sector development**"
5th International Conference for Entrepreneurship, Innovation and Regional Development (ICEIRD 2012) - Sofia, Bulgaria
17. Ljupco Davcev, Ana Ljubotenska**- "The Structure of GDP-Indicator for Economic Model for Development of Macedonian Economy"**
5th International Conference for Entrepreneurship, Innovation and Regional Development (ICEIRD 2012) - Sofia, Bulgaria
18."The Importance of Operational Risk"
International Conference-TRENDS AND CHALLENGES IN THE ECONOMIC DEVELOPMENT- UNIVERSITY OF ECONOMICS – Varna, Bulgaria
19. Ljupco Davcev, Marina Radosavljevic-Bojcheva**- Managing with the Business Performances through Application of Business Intelligence**
First International Conferenceon Business Economics and Finance- ICBEF 2012-September 2012-Stip, Macedonia
20. Ljupco Davcev, Violeta Madzova**- The Aspects and Activities of International Banking**
First International Conferenceon Business Economics and Finance- ICBEF 2012-September 2012-Stip, Macedonia
21. Vlatko Paceskoski, Zlatko Bezovski/ Ljupco Davcev - **Globalization, growth and powerty**
1st International Conference South-East European Countries toward European Integration 20th October 2012 Elbasan – Albania
22. Zlatko Bezovski, Ljupco Davcev, Vlatko Paceskoski - **Traffic sources for travel related web sites in Albania**
1st International Conference South-East European Countries toward European Integration 20th October 2012 Elbasan – Albania
23. Ljupco Davcev, Vlatko Paceskoski, Zlatko Bezovski - **The role of operational risk in the risk management function**
1st International Conference South-East European Countries toward European Integration 20th October 2012 Elbasan – Albania
24. Ljupco Davcev, Nikolas Hourvouliades - **Banking Concentration in FYROM: Evidence from a Country in Transition**
International Conference On Applied Economics (ICOAE) 2013
Procedia Economics and Finance, 2013
25. Krste Sajnoski, Vlatko Paceskoski, Ljupco Davcev - **The global economic integration has no prospects without global currency**
The Future of Integration, the Future of the European Union- D.A. Tsenov Academy of Economics - Svishtov, Bulgaria – May 2013
26. Ljupco Davcev, Nikolas Hourvouliades - **Banking concentration and developments in FYROM: A country in transition**
ISIS 2013 - Greece International Multidisciplinary Academic Conference - June, 2013, Thessaloniki, Greece.
Cogent Economics & Finance, (ISSN: 2332-2039) Taylor & Francis Group, 2014
27. Violeta Madzova, Krste Sajnoski, Ljupco Davcev - **Monetary and fiscal policy in the process of global integration**
The future of integration the future of European Union - D.A. Tsenov Academy of Economics - Svishtov, Bulgaria. – May 2013
28. Violeta Madzova, Ljupco Davcev, Vlatko Paceskoski- **The impact of cross border cooperation on sustainable development of the bordering areas (case study of Republic of Macedonia)**
The future of integration the future of European Union - D.A. Tsenov Academy of

Economics - Svishtov, Bulgaria. – May 2013
29. Violeta Madzova, Krste Sajnoski, Ljupco Davcev - **E-Government as an Efficient Tool towards Good Governance (Trends and Comparative Analysis throughout Worldwide Regions and within West Balkan Countries)**
Balkan Social Science Review – Faculty of Law – Stip, Macedonia - 2013
30. Violeta Madzova, Ljupco Davcev - **The financial globalization: opportunities and challenges in the period of financial crises**
Third International Conference “Changes in the global society” – European University– Skopje, Macedonija – June 2013
31. Violeta Madzova, Ljupco Davcev – **Rating agencies and the need for regulatory intervention**
Third International Conference “Changes in the global society” – European University– Skopje, Macedonija – June 2013
32. Violeta Madzova, Ljupco Davcev – **The role of monetary policy during the economic crisis**
International Conference – International Slavic University – St. Nikole, Macedonia – 2013
33. Violeta Madzova, Ljupco Davcev – **The impact of the financial globalization on the economic growth**
International Conference – International Slavic University – St. Nikole, Macedonia – 2013
34. Ljupco Davcev, Nikolas Hourvouliades – **The Influence of the Greek Economic Crisis on FYROM Exports**
Journal of Business & Financial Affairs, 2014
35. Ljupco Davcev, Nikolas Hourvouliades – **The Structure of GDP as an Indicator for Economic Development: A Note on the Economy of FYROM**
IMPACT: International Journal of Research in Business Management (IMPACT: IJRBM) ISSN(E): 2321-886X; ISSN(P): 2347-4572 Vol. 2, Issue 2, Feb 2014, 33-42
36. Nikolas Hourvouliades, Ljupco Davcev - **The Influence of Foreign Investments on Employment and Economic Growth in Fyrom**
REDETE-Researching economic development and entrepreneurship in transitional economies- Banja Luka, B&H, April 10-13, 2014
37. Ljupco Davcev, Tamara Jovanov Marjanova- **Mergers and acquisitions (M&A) and the role of investment banks in this process**
Faculty of Economics Proceedings-Stip, Macedonia, 2012
38. Tamara Jovanov Marjanova, Ljupco Davcev, Mitre Stojanovski- **Analysis of the Current Situation and Future Trends in the Confectionery Industry**
Faculty of Economics Proceedings-Stip, Macedonia, 2012

Учество во научноистражувачки проекти:

Наслов на проектот	Период	Финансиран од:	Улога во проектот (главен истражувач или учесник
Проект за бесплатни обуки за теоретски и практични знаења и вештини на претприемачи од областа на финансиите,	2013-2014	Општина Штип и Економски факултет	Раководител/Учесник

менаџментот и маркетингот.			

Задолженија во предлог-проектот со временска рамка(за време на целиот период на траење на проектот):

1. Да учествува во креирање на истражувачки дизајн, избор на методологија на истражување, собирање, анализа и интерпретација на податоците.
2. Да ги обучува и следи младите истражувачи за статистичката обработка на податоците во текот на проектот.
3. Да учествува во пишување на научни трудови и нивно објавување во научни списанија и научни манифестации.
4. Да подготвува извештаи од проектот.

Млад истражувач: (приложете посебен формулар за секој млад истражувач вклучен во проектот)

Име и презиме	**Душко Јошески**
Титула	Магистер на економски науки
Позиција	Асистент
Адреса	Универзитет Гоце Делчв, Економски факултет- Штип
Тел / Факс:	075954602
e-mail	dusko.josevski@ugd.edu.mk

Кратка биографија: м-р Душко Јошески е роден на 29 август 1983 година во Битола, Р. Македонија. Високо образование завршува на Економскиот факултет во Прилеп (2002-2006 година), со висока просечна оценка 9,25, за што добива пофалница од Универзитетот„Св. Климент Охридски" во Битола. По завршувањето на студиите, од 2007 до ноември 2008 година, добива стипендија од Британскиот комонвелт офис и се приклучувана Стафордшајр универзитетот во Велика Британија, каде што успешно завршува постдипломски студии од областа економија за бизнис анализа. Со магистерскиот труд со наслов „Вложување во инфраструктурата и раст на БДП: метарегресивна анализа" се здобива со звање магистер на економски науки од областа економија за бизнис анализа. И е добитник на престижната награда од Народна банка на Република Македонија за најдобар млад истражувач за 2009 година од областа на макроекономијата за неговата дисертација. Магистерскиот труд е објавен на веб-страницата на Народна банка
на Република Македонија. Од 24 ноември 2011 година кандидатот е запишан на докторски студии при Универзитетот „Св. Климент Охридски" во Битола на Факултетот за администрација и менаџмент на информациони системи, со пријавена и одобрена тема за изработка на докторска дисертација со наслов „Институции и технолошки иновации како поттикнувачи на економскиот раст во мали и отворени економии". Од 2009 год, м-р Душко Јошески е вработен како помлад асистент на

Универзитетот „Гоце Делчев" – Штип на Факултетот за туризам и бизнис логистика на Катедрата за бизнис логистика.

Трудови објавени во последните 5 години во стручни списанија кои се наоѓаат на меѓународно признатата листа СЦИ (SCI - Science citation index), со назначен импакт фактор за секој труд:

1. Josheski, Dushko and Lazarov, Darko, International Trade and Economic Growth: Cross-Country Evidence (July 3, 2012). GRP International Journal of Business and Economics ISSN 2048-8556[ONLINE] Vol. 1 No.2, 2012, PP.87-95. Available at SSRN: http://ssrn.com/abstract=2098972 or http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.2098972
2. Josheski, Dushko and Lazarov, Darko, Exchange Rate Volatility and Trade: A Meta-Regression Analysis (June 5, 2012). GRP International Journal of Business and Economics ISSN 2048-8556[ONLINE] Vol. 1. No.1 2012, PP. 24-49. Available at SSRN: http://ssrn.com/abstract=2077678 or http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.2077678
3. Josheski, Dushko & Magdinceva-Sopova , Marija, 2013. "Market value of the firms and R&D investment: Theoretical overview and empirical estimation for the panel of countries," MPRA Paper 44094, University Library of Munich, Germany.
4. Josheski, Dushko, 2012. "Socially - optimal level of co-determination of labor and the European directive on workers' councils," MPRA Paper38196, University Library of Munich, Germany.
5. Josheski, Dushko & Lazarov, Darko, 2012. "New Keynesian macroeconomics : Empirically tested in the case of Republic of Macedonia," MPRA Paper 41450, University Library of Munich, Germany.
6. Josheski, Dushko & Lazarov, Darko, 2012. "New Keynesian Macroeconomics: Empirically tested in the case of Republic of Macedonia,"EconStor Preprints 64403, ZBW - German National Library of Economics.
7. Josheski, Dushko & Nikola, Dimitrov & Koteski, Cane, 2012. "Population and economic growth theme: Longitudinal data for a sample of Balkan countries," MPRA Paper 36946, University Library of Munich, Germany.
8. Josheski, Dushko & Jovanova, Blagica, 2012. "External audit and relation between internal auditors, supervisory body and external auditors of the banking sector in the Republic of Macedonia," MPRA Paper 39754, University Library of Munich, Germany.
9. Josheski, Dushko & Lazarov, Darko, 2012. "Nominal effective exchange rate neutrality: the case of Macedonia," MPRA Paper 37994, University Library of Munich, Germany.
10. Josheski, Dushko & Lazarov, Darko, 2012. "International trade and Economic growth: cross-country evidence," MPRA Paper 42340, University Library of Munich, Germany.
11. Josheski, Dushko & Koteski, Cane & Lazarov, Darko, 2011.

"Monopolistic competition: Critical evaluation the theory of monopolistic competition with specific reference to the seminal 1977 paper by Dixit and Stiglitz," MPRA Paper 33802, University Library of Munich, Germany.

12. Josheski, Dushko & Lazarov, Darko & Fotov, Risto & Koteski, Cane, 2011. "Causal relationship between wages and prices in UK: VECM analysis and Granger causality testing," MPRA Paper 34095, University Library of Munich, Germany.
13. Josheski, Dushko & Lazarov, Darko, 2011. "Macroeconomic analysis of trade in some CEE countries," MPRA Paper 32095, University Library of Munich, Germany.
14. Josheski, Dushko & Koteski, Cane, 2011. "The causal relationship between patent growth and growth of GDP with quarterly data in the G7 countries: cointegration, ARDL and error correction models," MPRA Paper 33153, University Library of Munich, Germany.
15. Josheski, Dushko & Koteski, Cane & Lazarov, Darko, 2011. "Empirical testing of Balassa-Samuelson hypothesis with German and UK data,"MPRA Paper 33803, University Library of Munich, Germany.
16. Josheski, Dushko & Koteski, Cane, 2011. "Analysis of Purchasing power parity with data for Macedonia," MPRA Paper 32023, University Library of Munich, Germany, revised 2011.
17. Josheski, Dushko & Lazarov, Darko & Koteski, Cane, 2011. "Cobb-Douglas production function revisited, VAR and VECM analysis and a note on Fischer/Cobb-Douglass paradox," MPRA Paper 33576, University Library of Munich, Germany.
18. Josheski, Dushko & Lazarov, Darko, 2011. "Labor market and natural rate of unemployment in US and Canadian time series analysis," MPRA Paper 34685, University Library of Munich, Germany.
19. Josheski, Dushko & Lazarov, Darko & Koteski, Cane, 2011. "Analysis of the optimal size of the government consumption," MPRA Paper 32983, University Library of Munich, Germany.
20. Dushko, Josheski & Darko, Lazarov & Cane, Koteski, 2011. "Analysis of the optimal size of the government consumption," MPRA Paper32063, University Library of Munich, Germany.
21. Josheski, Dushko & Lazarov, Darko & Koteski, Cane & Sovreski V., Zlatko, 2011. "The world energy production, consumption and productivity in the energy sector, population and the per capita growth: Regression analysis," MPRA Paper 34359, University Library of Munich, Germany.
22. Josheski, Dushko & Lazarov, Darko & Fotov, Risto & Koteski, Cane, 2011. "IS-LM model for US economy: testing in JMULTI [In this paper IS-LM model, has been introduced as time series model. Standard VAR, VECM test have been applied .Three variables that we estimated were," MPRA Paper 34024, University Library of Munich, Germany.
23. Josheski, Dushko & Ljubica, Cikarska & Cane, Koteski, 2011. "The macroeconomic implication of exchange rate regimes [The Macroeconomic Implication of Exchange Rate Regimes]," MPRA

Paper 32926, University Library of Munich, Germany.

24. Josheski, Dushko & Fotov, Risto & Lazarov, Darko & Koteski, Cane, 2011. "Institutions and growth revisited: OLS, 2SLS, G2SLS random effects IV regression and panel fixed (within) IV regression with cross-country data," MPRA Paper 33842, University Library of Munich, Germany.

Учество во научноистражувачки проекти:

Наслов на проектот	Период	Финансиран од:	Улога во проектот (главен истражувач или учесник

Изработка на магистерски/докторски труд – наслов:

Институции и технолошки иновации како поттикнувачи на економскиот раст во мали и отворени економии

Задолженија во предлог-проектот со временска рамка:

1. Како млад истражувач ќе учествува во собирање на примарни податоци.
2. Анализа на податоците, модели и естимации и статистичко заклучување по поставени статистички хипотези .
3. Финална практична и техничка поддршка и учество во формирање на завршниот извештај.

Researchers:

Principal researcher

Name Surname	**Elenica Sofijanova**
Title	**PhD in Management**
Position	**Associate professor**
Address	**University "Goce Delcev" – Stip, Faculty of agriculture**
Tel./Fax.	**+389 32 550 608**
e-mail	**elenica.sofijanova@ugd.edu.mk**

Short CV:
Born on 19.07.1965 in Veles

Education:
2007 - Ph.D. Institute for social and politic studies, University Ss. Cyril and Methodius in Skopje
2005 - M.Sc. Institute for social and politic studies, University Ss. Cyril and Methodius in Skopje

1985 - B.Sc., Teaching academy Ss Kliment Ohridski - Skopje

Working experience (employment):
2009 – curent: Assistant Professor at University " Goce Delchev " in Stip, Faculty of Agriculture ,.
1995-2009: Teacher at elementary school Blagoj Kirkov, Veles

Other activities:
Participation of many, symposiums, conferences, congresses in the country and abroad in the field of management. Has published many scientific papers and has participated in several research projects.

Scientific papers published in the last 5 years in SCI - Science citation index, indicating the impact factor

1. Dimovska, Violeta and **Sofijanova, Elenica** and Ilieva, Fidanka (2013) Agro-biological characteristics of three Sauvignon blanc (Vitisvinifera L.) clones, growing in R. Macedonia, Plant studies, International scientific on-line journal "Science & Technologies", III (6). pp. 9-14. ISSN 1314-4111

2. **Sofijanova, Elenica** and Dimovska, Violeta and Catleska, Vesna and Spirovska, Maja (2013) Commitment to quality in agribusiness. International Scientific on-line Journal "Science & Technologies", 3 (6). pp. 1-4. ISSN 1314-4111

3. **Sofijanova, Elenica** and Kuzelov, Aco and Fotov, Risto and Catleska, Vesna (2013) Implementing teamwork for quality in agribusiness. International scientific on-line journal "Science & Technologies", 3 (6). pp. 1-4. ISSN 1314-4111

4. Ilievski, Mite and Spasova, Dragica and **Sofijanova, Elenica** and Koleva Gudeva, Liljana and Georgievski, Milan and Markova, Natalija (2013) The role of crop production in receiving of biodisel as a new entrepreneurial opportunities in the Republic of Macedonia. International Scientific on-line Journal "Science & Technologies", III (6). pp. 17-23. ISSN 1314-4111

5. **Sofijanova, Elenica** and Fotov, Risto and Kletnikoski, Petar (2012) Quality function and the effective manager. Yearbook of Faculty of Agriculture, 2011, XI. pp. 7-15. ISSN 1409-987X

6. **Sofijanova, Elenica** and Kletnikoski, Petar (2012) Learning versus "Training and teaching" for quality (LTT) in agribusiness. pp. 159-162.

7. **Sofijanova, Elenica** and Kletnikoski, Petar and Dimovska, Violeta and Dimitrovski, Zoran (2012) Comparative Economic Analysis of Wheat Production Using Certified and Uncertified Seed: The Case of Ovcepole Region in Republic of Macedonia. Scientific Works of UFT Volume LIX- 2012 “Food Science, Engineering and Technologies”. pp. 922-926.

8. Kuzelov, Aco and **Sofijanova, Elenica** (2012) Some chemical and microbiological characteristics of modified atmosphere vacuum - packaged beef meat. International scientific on-line journal "Science & Technologies", I (3). pp. 152-155. ISSN 1314-4111

9. Dimovska, Violeta and Ivanova, Violeta and Ilieva, Fidanka and **Sofijanova, Elenica** (2011) Influence of Bioregulator Gibberellic Acid on Some Technological Characteristics of Cluster and Berry from Some Seedless Grape Varieties. Journal of Agricultural Science and Technology, 1. pp. 1054-1058. ISSN 1939-1250

10. **Sofijanova, Elenica** and Kletnikoski, Petar and Fotov, Risto (2011) Correlation Dependence between Consumer Needs Satisfaction and Profit Making in Agribusiness. International scientific on-line journal "SCIENCE & TECHNOLOGIES", I (6). pp. 7-10. ISSN 1314-4111

11. Dimovska, Violeta and Ivanova, Violeta and Ilieva, Fidanka and **Sofijanova, Elenica** (2011) Influence of Bioregulator Gibberellic Acid on Some Technological Characteristics of Cluster and Berry from Some Seedless Grape Varieties. Journal of Agricultural Science and Technology B, 1. pp. 1054-1058.

12. **Sofijanova, Elenica** and Marjanova Jovanov, Tamara and Kletnikoski, Petar (2011) Marketing strategy - a strong base for tourism growth and development: A Case study analysis – Republic of Macedonia. Collections of Papers, The Second International Scientific Congress - Biennale: The influence of tourism on economic development. pp. 682-691.

13. Dimovska, Violeta and Ivanova, Violeta and Ilieva, Fidanka and **Sofijanova, Elenica** and Kletnikoski, Petar (2011) The State of Table Grape Varieties in R. Macedonia. International scientific on-line journal "Science & Technologies", I (6). pp. 30-34. ISSN 1314-4111

Participation in research projects

Project title	Period	Financed by	Role in the project (PI or participant)
Project Western Balkan Rural Extension Network through Curriculum Reform, JP – 158777	2009-2012	TEMPUS	Participant
Using local	2010-2012	TEMPUS IV	Participant

resources for sustainable agribusiness and tourism in the Southern Balkans			
Modernisation in educational process	10 01 2010- 10 06 2010	MES	Coordinator
Contemporary creative techniques and communication skills	10 01 2013 - 10 03 2013	MES	Coordinator

Tasks to be conducted in the frame of the project proposal (timetable)

During the two years:
1. To coordinate and organize activities within the project (during entire period of the project).
2. To train young researchers and tracked over the activities of project (during the entire period of the project).
3. To participate in writing scientific papers and their publication in scientific journals and participation in scientific conferences.
4. To preparing project reports (end of first and second year).

Senior researcher (*use separate sheets for each participant***)**

Name Surname	**Riste Temjanovski**
Title	**Ph.D, Associate Professor,**
Position	**Vice Dean**
Address	**Krste Misirkov bb Stip**
Tel./Fax.	**032550335**
e-mail	**riste.temjanovski@ugd.edu.mk**

Short CV:

Riste Temjanovski was born on 31.01.1966 in Novo Selo (Strumica) R.Macedonia. He graduated from the Faculty of Natural Sciences and Mathematics at the University in Skopje on 09.05.1990. He got his Master's degree at the Faculty of Natural Sciences and Mathematics at the University in Skopje on 11.07.2000. On 20.05.2005 he presented his PhD thesis on the topic of "Transport Systems in Republic of Macedonia and European economical flow", at the Faculty of Economy at "Ss. Cyril and Methodius" University in Skopje and he got the scientific degree ***of PhD in Economical Sciences***.

Academic Work Experience:

Since 15 September 2006 he has been working at the European University - Republic of Macedonia, and was elected assistant professor at the Faculty of

Economics at the European University- Republic of Macedonia, in the following subjects: A*pplied Economy; Transport and Forwarding; Entrepreneurship Marketing Management, E-Business*.

Since 1st September 2011 he has been working at the "Goce Delcev" University – Stip, Faculty of Economics – Stip, and was elected Associated professor at the Faculty of Economics, in the following subjects: *Transport and Forwarding, Insurance; E-Business, Economic geography, International Marketing Management, International Finance .*

Apart from academic activity, *he performs the function of the Vice Dean of Faculty of economics*.

Science and Research:

The field of his expertise are concentrates on economic development analysis, in particular the demand for Economical and regional development, spatial influences of transport corridors and regional problems (especially infrastructural, economic, demographic and others problems in Western Balkans region) and Geographical Information systems (GIS).

He has published more then 40 significant scientific, research papers and universities books.

Scientific papers published in the last 5 years in SCI - Science citation index, indicating the impact factor

1. Temjanovski Riste: *Using IPA Funds to promote Economic and Social development cohesion (Special overview of Transport Policy in Republic of Macedonia).* Skope: European University, 2008.
2. Temjanovski Riste: *Mobility of population and world communication flows*. Skope: European University, 2009.
3. Temjanovski Riste: *The direction of international trade: participant and winners*. Skope: European University, 2011.
4. Temjanovski Riste: *Strengthening neighbourhood economic cooperation: crucial factor for positive economic growth*
5. Temjanovski Riste: *The influence of the legislation on the FDIs: the case of the R. of Macedonia in the period 2001-2010*
6. Temjanovski R (2011): *Strengthening neighbourhood economic cooperation: crucial factor for positive economic growth.* София: Седма международна научна конференция на младите научни работници, 2011.
7. Temjanovski R. (Matlievska M., Sajnoski K., Paceskoski V. Nikolova E.): *The influence of the legislation on the FDIs: the case of the r. of Macedonia in the period 2001-2010*. 2011.
8. Temjanovski R (2012): Klinička i praktična nastava studenata R.Makedoniji: normativnog nasproti praktičnog stanja. Kopaonik: XVIII skup trendova razvoja „Internacionalizacija Univerziteta“ - trend 2012. (27.02.-01.03.2012).
9. Temjanovski R. (2012): The railway connection between Macedonia and Bulgaria: mode of strengthening economic collaboration. Varna: International conference. Trends and chalnenges in the economic development 10-11 May, 2012. (331-348)
10. Темјановски Р.(2012): New economy in digital era: the virtuous circle of technology and growth. Economical Institute - Skopje: Scientific conference : Предизвиците на науката во економија базирана на знаење-состојби и

перспективи. 30 мај, 2012.

11. Temjanovski R. (2012): Towards sustainable transport policy and harmonizing external trade by mode of transport: Macedonian case. Sarajevo: Bosnia and Herzegovina from 31 May – 1 June 2012.ISSD 2012.
12. Temjanovski R. (2012): Information as power for encouraging new opportunities in entrpreneurship. Botevgrad: Ninth International Conference 2012: Challenges to modern economy.
13. Temjanovski R. (2012): Social marketing and promotion of public transport services in function of sustainable development. Skopje:EURM, 2012. International Conference „Улогата на медиумите во промоцијата на производите и услугите„ Скопје, 14-15. јуни 2012.
14. Temjanovski R. (2012): Republic of Macedonia and neighbourhood economic cooperation: past trends and future perspectives in transport infrastructure. The First International Conference on Business Economy and Finance - ICBEF, "From Liberalization to Globalization – Challenges in the Changing World", 13th –15th September 2012.

Participation in research projects

Project title	Period	Financed by	Role in the project (PI or participant)
"Development of tourism and organization of touristic areas" Spatial Plan of Republic of Macedonia	**1997-1999**	**Governement of Republic of Macedonia**	**participant**
Development of tourism of Skopje city.	**2005**	**Governement of Republic of Macedonia**	**participant**
Lexicography redaction in The Macedonian Academy of Sciences and Arts for Macedonian enciclopedia team	**2004-2006**	**The Macedonian Aca demy of Sciences and Arts**	**participant**

Tasks to be conducted in the frame of the project proposal (timetable)

1. Coordination and management of tasks and procedures and supervision of the gathering and the collection of the research sample.
2. Summing up the data and preparing the final report and elaborate scientific research project.
3. To monitor and train young researchers in the project activities.
4. To participate in writing scientific papers and publish them in scientific journals and participation at scientific conferences.

Senior researcher: (*use separate sheets for each participant***)**

Name Surname	Tamara Jovanov Marjanova

Title	PhD in marketing
Position	Assiatnt professor
Address	Univesity Goce Delcev, Faculty of Economics
Tel./Fax.	00389 32 550 329
e-mail	tamara.jovanov@ugd.edu.mk

Biografy:
Date of bith 15.08.1984 in Shtip, Republic of Macedonia

Education:
Maj 2011 - 2013
University "Ss. Cyril and Methodius "- Faculty of Economics, Skopje, R. Macedonia
Doctorate Degree in Marketing
Doctor of Economic Sciences, Marketing area

October 2008 - 2009
University "Ss. Cyril and Methodius "- Faculty of Economics, Skopje, R. Macedonia
Postgraduate Diploma in Marketing
MA Economics, Marketing area

October 2004 - 2008
University "Ss. Cyril and Methodius "- Faculty of Economics, Skopje, R. Macedonia
Undergraduate degree in Marketing
Bachelor of Economics / department – marketing

Working experience

October 2014 - ongoing
University "Goce Delchev" - Stip, Faculty of Economics, Stip, R. Macedonia
Department - Management
Assistant Professor

2013 - October 2014
University "Goce Delchev" - Stip, Faculty of Economics, Stip, R. Macedonia
Department - Management
assistant

December 2010 -2013
University "Goce Delchev" - Stip, Faculty of Economics, Stip, R. Macedonia
Department - Management
junior assistant

January 2010 - ongoing
TRD TV Star, Stip, R. Macedonia
Advertisement
Associate - Consultant

May 2009 - ongoing

Ltd "Marevamar" Stip, R. Macedonia
Advertisement
Associate - Consultant
Market research, project development and business plans

December 2007 - December 2009
New Pension Fund AD, Skopje, R. Macedonia
Advertisement
Sales agent

Other activities:
Participation in organizing and the publication of the Annual Review of Economics Faculty, UGD, as part of the Publishing Council (2009-2014)

Participation in the organization of the first International Conference of Faculty of Economics - Stip;

Participation in preparing students for the competition of Ideas "Entrepreneurial weekend", organized by the Government of Macedonia

Participation in the organization of activities and workshops at the Career Center within the Faculty of Economics - Stip and presenting them to the public in the local media;

Preparation and analysis of market research in the south - eastern parts of R. Macedonia for the University "Goce Delchev", in order to determine the number of potential students;

Participation in the preparation of presentation material for the Faculty of Economics - Stip for the educational fair presentation.

Foreign languages and Computing:

- English, German, Serbian, Bulgarian
- Ms Office: Word, Excel, PowerPoint, Visio, Microsoft Outlook
- Business in a Box - a software program for making business plans
- Marketing Plan pro - software program for the preparation of marketing plans
- SPSS - a software program for analysis of statistical data for social sciences
- Internet

Papers published in the last 5 years in professional journals that are internationally recognized (SCI - Science citation index), indicating the impact factor for each job:

1. Marjanova Jovanov, Tamara and Fotov, Risto (2014) *Corporate Mission: Much Ado about Nothing or Essential Strategic Step?* International Journal of Arts and Sciences. pp. 170-182. ISSN 1943-6114
2. Marjanova Jovanov, Tamara (2014) *Market orientation and business performance: through the prism of Macedonian SMEs.* International REDETE

Conference Proceedings: Researching economic development and entrepreneurship in transition economies, 3. ISSN 2233-1034

3. Marjanova Jovanov, Tamara (2013) *Formal Marketing Planning in Small and Medium-Sized Enterprises vs. Large Companies and its Impact on Performance: The Case of Macedonia.* Balkan Social Science Review, 1 (1). pp. 261-274. ISSN 1857- 8772
4. Marjanova Jovanov, Tamara and Davcev, Ljupco (2013) *Примена на модели за утврдување на конкурентската позиција на претпријатијата на пазарот* Yearbook, Faculty of Economics, Goce Delcev University - Stip. ISSN 1857- 7628
5. Marjanova Jovanov, Tamara (2012) *Comparative analysis of present marketing strategy: David vs. Goliath in confectionery industry.* Conference Proceedings, Economic Development and Entrepreneurship in Transition Economies, 2 (2). pp. 400-408. ISSN 2233-1034
6. Temjanovski, Riste and Marjanova Jovanov, Tamara (2012) *Кризата – извор на претприемнички можности: адаптација на (маркетинг) стратегијата кон новите пазарни услови.* Proceedings from International scientific conference: Faces of the crisis. pp. 565-577.
7. Marjanova Jovanov, Tamara and Stojanovski, Mitre (2012) *Раст на пазарот преку градење и предвидување на побарувачката: низ призмата на МСП.* Conference proceedings, First International Conference for Business, Economy and Finance- ICBEF 2012, 1. pp. 213-227. ISSN 978-608-4504-88-7
8. Marjanova Jovanov, Tamara and Stojanovski, Mitre (2012) *Предизвици и решенија на промовирање на производи за широка потрошувачка од аспект на малите и средни претпријатија во РМ.* Зборник на трудови, „Улогата на медиумите во промоцијата на производите и услугите“. ISSN 978-608-4691-01-3
9. Marjanova Jovanov, Tamara and Temjanovski, Riste (2012) *Медиумите наспроти претпријатијата - Улога во креирањето на промотивната порака и медиа планот.* Зборник на трудови, „Улогата на медиумите во промовирањето на производите и услугите“. ISSN 978-608-4691-01-3
10. Davcev, Ljupco and Marjanova Jovanov, Tamara (2012) *Улогата и значењето на инвестициското банкарство во финансиската индустрија.* Yearbook, Faculty of Economics, Goce Delcev University - Stip. pp. 211-218. ISSN 1857- 7628
11. Marjanova Jovanov, Tamara and Davcev, Ljupco and Stojanovski, Mitre (2012) *Анализа на тековната состојба и идни трендови на пазарот на кондиторски производи.* Yearbook, Faculty of Economics, 4 (4). pp. 135-144. ISSN 1857- 7628
12. Davcev, Ljupco and Marjanova Jovanov, Tamara (2012) *Разликите помеѓу инвестициското и комерцијалното банкарство.* Yearbook, Faculty of Economics, 4 (4). pp. 161-171. ISSN 1857- 7628
13. Davcev, Ljupco and Marjanova Jovanov, Tamara (2012) *Соединувања и преземања (М & А) и улогата на инвестициските банки во овие процеси.* Yearbook, Faculty of Economics, Goce Delcev University - Stip, 4 (4). pp. 109-119. ISSN 1857- 7628
14. Marjanova Jovanov, Tamara (2012) *Marketing Research of the Chocolate*

Market in Macedonia. Marketing, 43 (1).

15. Marjanova Jovanov, Tamara (2012) *Marketing and SMEs: Can an Organization of Any Size Use Marketing Plans?* Conference of the International Journal of Arts & Sciences, 5 (3). pp. 169-173. ISSN 1943-6114
16. Marjanova Jovanov, Tamara and Stojanovski, Mitre (2012) *Marketing knowledge and strategy for SMEs: Can they live without it?* Thematic Collection of papers of international significance: "Reengineering and entrepreneurship under the contemporary conditions of enterprise business". pp. 131-143. ISSN 978-86-6125-065-1
17. Marjanova Jovanov, Tamara and Davcev, Ljupco and Temjanovski, Riste (2011) *Формирање на цена во фазата на воведување од животниот циклус на производите.* Yearbook, Faculty of Economics, Goce Delcev University - Stip, 3 (1). pp. 165-175. ISSN 1857- 7628
18. Davcev, Ljupco and Cabuleva, Kostadinka and Marjanova Jovanov, Tamara (2011) *Characteristics of Portfolio Under Risk.* Conference Proceedings, Economocs and Management in the 21st Century - Solutions for Sustainability and Growth. ISSN 978-954-23-0679-5
19. Marjanova Jovanov, Tamara and Conevska, Biljana (2011) *Comparative analysis of factors from marketing and legal perspective and policies that affect SMEs in Macedonia and EU.* Conference proceedings, economic development and entrepreneurship in transition economies: A Review of Current Policy Approaches. pp. 477-490. ISSN 2233-1034
20. Marjanova Jovanov, Tamara (2011) *Creating a competitive marketing strategy for B2C businesses through market research: analysis of the chocolate market in Macedonia.* Conference Proceedings, 19th Annual Conference Marketing and Business Strategies for Central&Eastern Europe.
21. Cabuleva, Kostadinka and Marjanova Jovanov, Tamara and Davcev, Ljupco (2011) *Export and GDP - the case of Macedonia.* Conference Proceedings, Economocs and management in the 21st Century - Solutions for Sustainability and Growth. ISSN 978-954-23-0679-5
22. Sofijanova, Elenica and Marjanova Jovanov, Tamara and Kletnikoski, Petar (2011) *Marketing strategy - a strong base for tourism growth and development: A Case study analysis – Republic of Macedonia.* Collections of Papers, The Second International Scientific Congress - Biennale: The influence of tourism on economic development. pp. 682-691.
23. Marjanova Jovanov, Tamara and Davcev, Ljupco and Cabuleva, Kostadinka and MIlanov, Dusan (2011) *Marketing strategy – foundation for SMEs development on Macedonian consumer market of confectionery products.* Conference Proceedings, Economocs and management in the 21st Century - Solutions for Sustainability and Growth. ISSN 978-954-23-0679-5
24. Marjanova Jovanov, Tamara (2011) *Understanding the influence of international economics and promoting the developing countries as the new "Robin Hood" of FDI - an international marketing perspective.* International Student Conference (ISCON 2011), 1.
25. Marjanova Jovanov, Tamara (2010) *Пазарна ориентација и маркетинг стратегија – основни бизнис чекори за обновување на силната врска со потрошувачите.* Conference Proceedings, International Conference on The Economy and Business in Post - Recession.

26. Marjanova Jovanov, Tamara and Sofijanova, Elenica and Dimovska, Violeta and Ivanova, Violeta (2010) *Преку интегрирани маркетинг комуникации до подобро пазарно позиционирање на македонското вино.* Годишен зборник 2010, 10. pp. 103-119. ISSN 1409-987X
27. Marjanova Jovanov, Tamara (2010) *Значење на истражувањето на пазарот за креирање на ефективни стратегии на работење.* Yearbook, 2010, 2 (1). pp. 165-174. ISSN 1857- 7628
28. Marjanova Jovanov, Tamara (2010) *Analysis of the "Human Factor" as an Information Threat to Trade Secrets and Counteractions – Spying is in!* Securitatea Informatională 2010. pp. 37-40.
29. Marjanova Jovanov, Tamara (2009) *Analysis of information threats and counteractions in consumer oriented organizations (separating the best from the rest.* Securitatea Informaţională 2009 Conferinţă Internaţională (Ediţia a VI-a), VI. pp. 31-34. ISSN 978-9975-75-459-0
30. Cabuleva, Kostadinka and Miceski, Trajko and Marjanova Jovanov, Tamara (2009) *Корелациска зависност меѓу живородени деца и склучени бракови и живородени деца и разведени бракови во Република Македонија.* Годишен зборник 2009-Економски факултет, 1. pp. 150-161.
31. Marjanova Jovanov, Tamara and Cabuleva, Kostadinka and Miceski, Trajko (2009) *Корелациска зависност меѓу наталитетот и живородени деца и наталитетот и вкупно починати лица во Република Македонија.* Годишен зборник 2009, 1. pp. 230-240.

Participation in research projects:

Project title	**Period**	**Financied**	**Role (organizer and researcher)**
Project for free training in theoretical and practical knowledge and skills of entrepreneurs in finance, management and marketing.	2013-2014	Council of Shtip and Faculty od Economics	Organizer and researcher

Tasks to be conducted in the frame of the project proposal (timetable) during the two years:

1. To participate in the creation of research design, selection of research methodology, collection, analysis and interpretation of data.
2. To train young researchers and monitored for statistical data processing throughout the project.
3. To participate in writing scientific papers and publish them in scientific journals and scientific events.
4. To prepare the project reports.

Senior researcher: (*use separate sheets for each participant***)**

Name Surname	Ljupco Davcev
Title	PhD in banking and finance
Position	Assiatnt professor
Address	Univesity Goce Delcev, Faculty of Economics
Tel./Fax.	00389 32 550 327
e-mail	ljupco.davcev@ugd.edu.mk

Short biography:
Date of birth 10.05.1985 Stip, R. Macedonia

Education:
2008 – 2011
University "Ss. Cyril and Methodius "- Institute of Economics, Skopje, R. Macedonia

Doctorate degree on "Investment banking and portfolio investments-development perspectives in RM"
Doctor of Economic Sciences, banking and finance area

2007 – 2008
American College of Thessaloniki, The Anatolia School of Business, Division of Anatolia College - Thessaloniki, Greece

Postgraduate Diploma in finance and banking
MA Economics, banking and finance area

2003 - 2007
American College of Thessaloniki (ACT), Division of Anatolia College
Thessaloniki, Greece

Undergraduate degree in finance and international business
Bachelor of Economics / department – finance and international economics

Working experience:

October 2014 - ongoing
University "Goce Delchev" - Stip, Faculty of Economics, Stip, R. Macedonia
Department - Finance
Assistant Professor

Octomber 2012 - October 2014
University "Goce Delchev" - Stip, Faculty of Economics, Stip, R. Macedonia
Department - Finance
assistant

October 2009 – Octomber 2012
University "Goce Delchev" - Stip, Faculty of Economics, Stip, R. Macedonia
Department - Finance
junior assistant

January 2008 – October 2009
Company: Multikrem –Stip, Macedonia
Financial manager

Other activities:

Participation in the organization of the first International Conference of Faculty of Economics - Stip;

Participation in preparing students for the competition of Ideas "Entrepreneurial weekend", organized by the Government of Macedonia

Initiator and organizer of the *project for free training in theoretical and practical knowledge and skills of entrepreneurs in areas finance, management and marketing*, organized by the Faculty of Economics, University "Goce Delchev" and the Municipality of Stip.

Foreign languages and Computing:

- English, Greek, Serbian, Bulgarian
- Ms Office: Word, Excel, PowerPoint, Visio, Microsoft Outlook
- Business in a Box - a software program for making business plans
- SPSS - a software program for analysis of statistical data for social sciences
- Internet

Papers published in the last 5 years in professional journals that are internationally recognized (SCI - Science citation index), indicating the impact factor for each job:

1. "Improving the Business Climate for Small and Medium Enterprises from the food industry"
2nd International Conference for Enterpreneurship, Innovation and Regional Development- From Enterpreneurial learning to Innovation and Regional Development- Thessaloniki, Greece, 2009
2. "Managing Security in an E-Business Environment"
6nd International Conference "Securitatea Informationala", Moldova, 2009
3. ''Profitability Parameters in the Banking System of Macedonia''
International Conference on Applied Economics, Castoria, Greece, May 2009
4. '' Comparison between the European Central Bank (ECB) and the Federal Reserves (the Fed)''
Faculty of Economics Proceedings-Stip, Macedonia, 2009
5. '' Estimating and Managing Country Risk ''
Faculty of Economics Proceedings-Stip, Macedonia, 2009

6. “Value-Chain Strategy”
International Conference-University of Tourism and Management- Skopje, Macedonia, 2009
7. “Hidden Socks From the Economic Crisis in Macedonia during 2010” "Entrepreneurship beyond crisis – channeling changes to advantage"- ICEIRD 2010 Novi Sad, Serbia, 27 - 29 May 2010
8. “Economic Trends in Macedonia during and after the economic crisis”
ICBE 2010-International Conference on Business and Economics - Thessaloniki, Greece, May 6-8, 2010
9. “Strategies of Distribution Channels”
Faculty of Economics Proceedings-Stip, Macedonia, 2010
10. “The Role and Importance of Investment Banking in the Financial Industry and Innovation”
4th International Conference for Enterpreneurship, Innovation and Regional Development- From Enterpreneurial learning to Innovation and Regional Development- Ohrid, Macedonia, May 2011
11. Ljupco Davcev, Kostadinka Cabuleva, Tamara J. Marjanova- “**Characteristics Of Portfolio Under Risk**”
International Conference on Economics and Management in 21st Century - Solutions for Stability and Growth, D. A. Tsenov Academy of Economics, Svishtov, Bulgaria, Nov. 2011.
12. Tamara J. Marjanova, Ljupco Davcev, Kostadinka Cabuleva- “**Marketing Strategy – Foundation For Smes Development On Macedonian Consumer Market Of Confectionery Products**”
International Conference on Economics and Management in 21st Century - Solutions for Stability and Growth, D. A. Tsenov Academy of Economics, Svishtov, Bulgaria, Nov. 2011.
13. Kostadinka Cabuleva, Tamara J. Marjanova, Ljupco Davcev-“**Export and GDP-The Case of Macedonia**”
International Conference on Economics and Management in 21st Century - Solutions for Stability and Growth, D. A. Tsenov Academy of Economics, Svishtov, Bulgaria, Nov. 2011.
14. “The Role and Importance of Portfolio Investments in the Financial Industry”
Faculty of Economics Proceedings-Stip, Macedonia, 2011
15. Tamara Jovanov Marjanova, Ljupco Davcev, Riste Temjanovski - **Pricing during the Implementation Phase in the Product Life Cycles**
Faculty of Economics Proceedings-Stip, Macedonia, 2011
16. Ljupco Davcev, Andrea Kulakov, “**The impact of the information technology on the business sector development**”
5th International Conference for Entrepreneurship, Innovation and Regional Development (ICEIRD 2012) - Sofia, Bulgaria
17. Ljupco Davcev, Ana Ljubotenska**- “The Structure of GDP-Indicator for Economic Model for Development of Macedonian Economy”**
5th International Conference for Entrepreneurship, Innovation and Regional Development (ICEIRD 2012) - Sofia, Bulgaria
18.”The Importance of Operational Risk”
International Conference-TRENDS AND CHALLENGES IN THE ECONOMIC DEVELOPMENT- UNIVERSITY OF ECONOMICS – Varna, Bulgaria
19. Ljupco Davcev, Marina Radosavljevic-Bojcheva**- Managing with the Business Performances through Application of Business Intelligence**
First International Conferenceon Business Economics and Finance- ICBEF 2012- September 2012-Stip, Macedonia
20. Ljupco Davcev, Violeta Madzova**- The Aspects and Activities of International Banking**
First International Conferenceon Business Economics and Finance- ICBEF 2012-

September 2012-Stip, Macedonia

21. Vlatko Paceskoski, Zlatko Bezovski/ Ljupco Davcev - **Globalization, growth and powerty**

1st International Conference South-East European Countries toward European Integration 20th October 2012 Elbasan – Albania

22. Zlatko Bezovski, Ljupco Davcev, Vlatko Paceskoski - **Traffic sources for travel related web sites in Albania**

1st International Conference South-East European Countries toward European Integration 20th October 2012 Elbasan – Albania

23. Ljupco Davcev, Vlatko Paceskoski, Zlatko Bezovski - **The role of operational risk in the risk management function**

1st International Conference South-East European Countries toward European Integration 20th October 2012 Elbasan – Albania

24. Ljupco Davcev, Nikolas Hourvouliades - **Banking Concentration in FYROM: Evidence from a Country in Transition**

International Conference On Applied Economics (ICOAE) 2013

Procedia Economics and Finance, 2013

25. Krste Sajnoski, Vlatko Paceskoski, Ljupco Davcev - **The global economic integration has no prospects without global currency**

The Future of Integration, the Future of the European Union- D.A. Tsenov Academy of Economics - Svishtov, Bulgaria – May 2013

26. Ljupco Davcev, Nikolas Hourvouliades - **Banking concentration and developments in FYROM: A country in transition**

ISIS 2013 - Greece International Multidisciplinary Academic Conference - June, 2013, Thessaloniki, Greece.

Cogent Economics & Finance, (ISSN: 2332-2039) Taylor & Francis Group, 2014

27. Violeta Madzova, Krste Sajnoski, Ljupco Davcev - **Monetary and fiscal policy in the process of global integration**

The future of integration the future of European Union - D.A. Tsenov Academy of Economics - Svishtov, Bulgaria. – May 2013

28. Violeta Madzova, Ljupco Davcev, Vlatko Paceskoski- **The impact of cross border cooperation on sustainable development of the bordering areas (case study of Republic of Macedonia)**

The future of integration the future of European Union - D.A. Tsenov Academy of Economics - Svishtov, Bulgaria. – May 2013

29. Violeta Madzova, Krste Sajnoski, Ljupco Davcev - **E-Government as an Efficient Tool towards Good Governance (Trends and Comparative Analysis throughout Worldwide Regions and within West Balkan Countries)**

Balkan Social Science Review – Faculty of Law – Stip, Macedonia - 2013

30. Violeta Madzova, Ljupco Davcev - **The financial globalization: opportunities and challenges in the period of financial crises**

Third International Conference "Changes in the global society" – European University– Skopje, Macedonija – June 2013

31. Violeta Madzova, Ljupco Davcev – **Rating agencies and the need for regulatory intervention**

Third International Conference "Changes in the global society" – European University– Skopje, Macedonija – June 2013

32. Violeta Madzova, Ljupco Davcev – **The role of monetary policy during the economic crisis**

International Conference – International Slavic University – St. Nikole, Macedonia – 2013

33. Violeta Madzova, Ljupco Davcev – **The impact of the financial globalization on the economic growth**

International Conference – International Slavic University – St. Nikole, Macedonia – 2013

34. Ljupco Davcev, Nikolas Hourvouliades – **The Influence of the Greek Economic Crisis on FYROM Exports**

Journal of Business & Financial Affairs, 2014

35. Ljupco Davcev, Nikolas Hourvouliades – **The Structure of GDP as an Indicator for Economic Development: A Note on the Economy of FYROM**

IMPACT: International Journal of Research in Business Management (IMPACT: IJRBM) ISSN(E): 2321-886X; ISSN(P): 2347-4572 Vol. 2, Issue 2, Feb 2014, 33-42

36. Nikolas Hourvouliades, Ljupco Davcev **- The Influence of Foreign Investments on Employment and Economic Growth in Fyrom**

REDETE-Researching economic development and entrepreneurship in transitional economies- Banja Luka, B&H, April 10-13, 2014

37. Ljupco Davcev, Tamara Jovanov Marjanova**- Mergers and acquisitions (M&A) and the role of investment banks in this process**

Faculty of Economics Proceedings-Stip, Macedonia, 2012

38. Tamara Jovanov Marjanova, Ljupco Davcev, Mitre Stojanovski- **Analysis of the Current Situation and Future Trends in the Confectionery Industry**

Faculty of Economics Proceedings-Stip, Macedonia, 2012

Participation in research projects:

Project title	Period	Financied	Role (organizer and researcher)
Project for free training in theoretical and practical knowledge and skills of entrepreneurs in finance, management and marketing.	2013-2014	Council of Shtip and Faculty od Economics	Organizer and researcher

Tasks to be conducted in the frame of the project proposal (timetable) during the two years:

1. To participate in the creation of research design, selection of research methodology, collection, analysis and interpretation of data.
2. To train young researchers and monitored for statistical data processing throughout the project.
3. To participate in writing scientific papers and publish them in scientific journals and scientific events.
4. To prepare the project reports.

Junior researcher (*use separate sheets for each participant***)**

Name Surname	Dushko Josheski
Title	Msc in Economics for business analysis
Position	Teaching assistant

Address	University “Goce Delcev”-Stip
Tel./Fax.	075954602
e-mail	dusko.josevski@ugd.edu.mk

Short CV:

Dushko Josheski was born on 29.08.1983, in Bitola, Republic. Macedonia Higher Education, Faculty of Economics in Prilep finishes (2002-2006), with high average score of 9.25 that gets honorable mention from the "SS. Kliment Ohridski "in Bitola.After graduation, from 2007 to November 2008, received a scholarship from the British Commonwealth Office and joins Staffordshire University in Great Britain, where successfully completed postgraduate studies in economics for business analysis. He has completed Master's work, entitled, Infrastructure investment and GDP growth: Meta-regresive analysis "were awarded the title Master of Economic Sciences from the field of business and economics analysis.
He has won a prestigious award from the National Bank of the Republic of Macedonia for best young researcher in 2009 in the field of macroeconomics for his dissertation. Thesis was subsequently published on the website of the National Bank of Macedonia. Field of interest is: Applied economics, macroeconomics, microeconomics, econometrics, business logistics, business analysis, marketing, management and other economic and business objects.
On 24 November 2011 Dushko is enrolled in doctoral studies at the University "Ss. Kliment Ohridski "in Bitola, Faculty of Administration and Management Information Systems and Bitola. reported to and approved subject to the preparation of a doctoral dissertation titled "Institutions and technological innovation as an enabler of economic growth in small and open economiesFrom 2009 year, Mr. Dusko Josheski is employed as a teaching assistant at the University "Goce Delchev" - Stip for the field Applied Economics.

Scientific papers published in the last 5 years in SCI - Science citation index, indicating the impact factor

1. Josheski, Dushko and Lazarov, Darko, International Trade and Economic Growth: Cross-Country Evidence (July 3, 2012). GRP International Journal of Business and Economics ISSN 2048-8556[ONLINE] Vol. 1 No.2, 2012, PP.87-95. Available at SSRN: http://ssrn.com/abstract=2098972 or http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.2098972
2. Josheski, Dushko and Lazarov, Darko, Exchange Rate Volatility and Trade: A Meta-Regression Analysis (June 5, 2012). GRP International Journal of Business and Economics ISSN 2048-8556[ONLINE] Vol. 1. No.1 2012, PP. 24-49. Available at SSRN: http://ssrn.com/abstract=2077678 or http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.2077678
3. Josheski, Dushko & Magdinceva-Sopova , Marija, 2013. "Market value of the firms and R&D investment: Theoretical overview and empirical estimation for the panel of countries," MPRA Paper 44094, University Library of Munich, Germany.
4. Josheski, Dushko, 2012. "Socially - optimal level of co-determination of labor and the European directive on workers' councils," MPRA Paper38196,

University Library of Munich, Germany.

5. Josheski, Dushko & Lazarov, Darko, 2012. "New Keynesian macroeconomics : Empirically tested in the case of Republic of Macedonia," MPRA Paper 41450, University Library of Munich, Germany.
6. Josheski, Dushko & Lazarov, Darko, 2012. "New Keynesian Macroeconomics: Empirically tested in the case of Republic of Macedonia,"EconStor Preprints 64403, ZBW - German National Library of Economics.
7. Josheski, Dushko & Nikola, Dimitrov & Koteski, Cane, 2012. "Population and economic growth theme: Longitudinal data for a sample of Balkan countries," MPRA Paper 36946, University Library of Munich, Germany.
8. Josheski, Dushko & Jovanova, Blagica, 2012. "External audit and relation between internal auditors, supervisory body and external auditors of the banking sector in the Republic of Macedonia," MPRA Paper 39754, University Library of Munich, Germany.
9. Josheski, Dushko & Lazarov, Darko, 2012. "Nominal effective exchange rate neutrality: the case of Macedonia," MPRA Paper 37994, University Library of Munich, Germany.
10. Josheski, Dushko & Lazarov, Darko, 2012. "International trade and Economic growth: cross-country evidence," MPRA Paper 42340, University Library of Munich, Germany.
11. Josheski, Dushko & Koteski, Cane & Lazarov, Darko, 2011. "Monopolistic competition: Critical evaluation the theory of monopolistic competition with specific reference to the seminal 1977 paper by Dixit and Stiglitz," MPRA Paper 33802, University Library of Munich, Germany.
12. Josheski, Dushko & Lazarov, Darko & Fotov, Risto & Koteski, Cane, 2011. "Causal relationship between wages and prices in UK: VECM analysis and Granger causality testing," MPRA Paper 34095, University Library of Munich, Germany.
13. Josheski, Dushko & Lazarov, Darko, 2011. "Macroeconomic analysis of trade in some CEE countries," MPRA Paper 32095, University Library of Munich, Germany.
14. Josheski, Dushko & Koteski, Cane, 2011. "The causal relationship between patent growth and growth of GDP with quarterly data in the G7 countries: cointegration, ARDL and error correction models," MPRA Paper 33153, University Library of Munich, Germany.
15. Josheski, Dushko & Koteski, Cane & Lazarov, Darko, 2011. "Empirical testing of Balassa-Samuelson hypothesis with German and UK data,"MPRA Paper 33803, University Library of Munich, Germany.
16. Josheski, Dushko & Koteski, Cane, 2011. "Analysis of Purchasing power parity with data for Macedonia," MPRA Paper 32023, University Library of Munich, Germany, revised 2011.
17. Josheski, Dushko & Lazarov, Darko & Koteski, Cane, 2011. "Cobb-Douglas production function revisited, VAR and VECM analysis and a note on Fischer/Cobb-Douglass paradox," MPRA Paper 33576, University Library of Munich, Germany.
18. Josheski, Dushko & Lazarov, Darko, 2011. "Labor market and natural rate of unemployment in US and Canadian time series analysis," MPRA

Paper 34685, University Library of Munich, Germany.
19. Josheski, Dushko & Lazarov, Darko & Koteski, Cane, 2011. "Analysis of the optimal size of the government consumption," MPRA Paper 32983, University Library of Munich, Germany.
20. Dushko, Josheski & Darko, Lazarov & Cane, Koteski, 2011. "Analysis of the optimal size of the government consumption," MPRA Paper32063, University Library of Munich, Germany.
21. Josheski, Dushko & Lazarov, Darko & Koteski, Cane & Sovreski V., Zlatko, 2011. "The world energy production, consumption and productivity in the energy sector, population and the per capita growth: Regression analysis," MPRA Paper 34359, University Library of Munich, Germany.
22. Josheski, Dushko & Lazarov, Darko & Fotov, Risto & Koteski, Cane, 2011. "IS-LM model for US economy: testing in JMULTI [In this paper IS-LM model, has been introduced as time series model. Standard VAR, VECM test have been applied .Three variables that we estimated were," MPRA Paper 34024, University Library of Munich, Germany.
23. Josheski, Dushko & Ljubica, Cikarska & Cane, Koteski, 2011. "The macroeconomic implication of exchange rate regimes [The Macroeconomic Implication of Exchange Rate Regimes]," MPRA Paper 32926, University Library of Munich, Germany.
24. Josheski, Dushko & Fotov, Risto & Lazarov, Darko & Koteski, Cane, 2011. "Institutions and growth revisited: OLS, 2SLS, G2SLS random effects IV regression and panel fixed (within) IV regression with cross-country data," MPRA Paper 33842, University Library of Munich, Germany.

Participation in research projects

Project title	Period	Financed by	Role in the project (PI or participant)

Title of the MSci or PhD theses

Institutions and technological innovations as an enabler of economic growth in small open economies

Tasks to be conducted in the frame of the project proposal (timetable)

1. As young researcher will participate in the collection of primary data.
2. Analysis of the data, models and estimation and statistical placement on statistical hypotheses.
3. Final technical and practical support and participation in the creation of the final report.

Истражувачка инфраструктура

Истражувачки капацитети/опрема

Дадете детален опис на инфраструктурата и опремата која ќе биде на располагање на истражувачите во институциите кои учествуваат во проектот.

За извршување на задачите од проектот е формиран, искусен тим од областа на менаџмент, маркетинг и истражување на пазар, финансии и претприемништво.
Истражувањето ќе се одвива преку користење на секундарни и примарни извори на податоци. Во прилог на секундарните податоци ќе се користат статистички и други претходно објавени податоци од релевантни, официјални публикувани извештаи, а во насока на примарни податоци, ќе се изврши **емпириско истражување на пазарот во насока на предложената тема**. Истражувањето ќе се базира на детален методолошки дизајн, кој вклучува повеќе различни истражувачки методологии (набљудување, индукција и дедукција, компаративна метода, метод на истражување и др.), а ќе се изведе преку повеќе истражувачки техники за квантитативни и квалитативни истражувања. Техниките ќе се фокусираат на структуриран анкетен прашалник за ставовите, мислењата и тековните бизнис практики на жените – претприемачи; следбено, полу-структурирано интервју; фокус – групи и сл. Анализата ќе се одвива преку софтвер за статистичка анализа на податоци за општествени науки (IBM SPSS19), кој ги поддржува потребните тестови за докажување на поставените хипотези. Статитичката анализа ќе се базира на параметарска статистика на намерен примерок од најмалку 100 жени - претприемачи, а заклучоците ќе бидат носени на основа на дескриптивна и дедуктивна статистика. Тестовите ќе вклучуваат анализа на фекфенции, медијална и модална средина, анализа на вкрстени табели, статистичка корелација, ANOVA, едноставна и повеќекратна регресиона анализа, факторска анализа, тестирање на соодветноста на моделот и релијабилноста на скалата (Cronbach Alpha) итн.
Во примерокот ќе бидат опфатени и анкетирани и интервјуирани жени – менаџери од повеќе различни индустриски гранки.
Ќе бидат користени, патнички возила, компјутери (лап топи), дигитални уреди (камери, касетофони и сл. за снимање на интервјуто), потрошен материјал за изготвување на анкетата (хартија, тонер, маркери и др.), договорни услуги за реализација на анкетирањето во повеќе различни градови на Р. Македонија, услуги за лекторирање на финалните извештаи итн.

Research infrastructure

Research capacity/facilities

Provide a detailed list of the infrastructure and equipment available and necessary for the proposed research

To accomplish the tasks of the project there is established and experienced team in the field of management, marketing and market research, finance and entrepreneurship.

The research will be conducted through the use of secondary and primary data sources. In addition to the secondary data will be used statistical and other previously published data from relevant and official published reports and in terms of primary data will be conducted **empirical research on the market in the direction of the proposed topic.** The research will be based on a detailed methodological design, which includes several different research methodologies (observation, induction and deduction, comparative method, research, etc.), and will be performed by multiple research techniques for quantitative and qualitative research. Techniques will focus on a structured questionnaire for the views, opinions and current business practices of women entrepreneurs; followed, semi-structured interview; focus - groups and so on. The analysis will be conducted via software for statistical data analysis for the social sciences (IBM SPSS19), which supports the necessary tests to prove the hypotheses. Statistical analysis will be based on parametric statistics of a random sample of at least 100 women entrepreneurs and conclusions will be carried on the basis of descriptive and deductive statistics. Tests will include analysis of a frequency, median and modal environment, analysis of cross-tables, statistical correlation, ANOVA, simple and multiple regression analysis, factor analysis, testing the appropriateness of the model and reliability of scale (Cronbach Alpha) etc.

The sample will cover the surveys and interviews of women executives from various industries.

In the project will be used vehicles, computers (laptops), digital devices (cameras, tape recorders, etc. to record the interview), supplies for making survey (paper, ink, markers, etc.), contractual services to realization of the surveys in different cities of the Republic of Macedonia, proofreading services for the final reports etc.

Финансиски план:

Трошоци (во МКД)

Бр.	**Вид на трошок**	**Прва година**	**Втора година**	**Вкупно**
420	**Патни и дневни трошоци (патување во земјата и странство)**	60 000	65 000	125 000
421	**Телекомуникациски трошоци, транспорт и сл.**	10 000	5 000	15 000
423	**Опрема, потрошен материјал, други материјали**	10 000	5 000	15 000
425	**Договорни услуги**	5 000	10 000	15 000
426	**Семинари и конференции**	110 000	120 000	230 000
ВКУПНИ ТРОШОЦИ		200 000	200 000	400 000

Financial Plan

Expenditures (in MKD)

No.	**Purpose**	**First year**	**Second year**	**Overall**
420	**Travel at home and abroad**	60 000	65 000	125 000
421	**Expenditures for communication, transport**	10 000	5 000	15 000
423	**Inventory, materials, other materials.**	10 000	5 000	15 000
425	**Services by contract**	5 000	10 000	15 000
426	**Seminars and conferences**	110 000	120 000	230 000
TOTAL COSTS		200.000	200 000	200 000

Анекс 1

Наслов на проектот: Јакнење на деловните капацитети на жените претприемачи во Република Македонија, како земја во развој (Strengthening (of) the capacity of women entrepreneurs in Republic of Macedonia, as a developing country)

Проект Бр: ______________________

Согласност на истражувачите и институциите вклучени во проектот (од сите истражувачи вклучени во проектот - по потреба да се зголеми бројот на соодветните полиња)**:**

Главен истражувач: (Име, потпис и датум)	**Проф. д-р Еленица Софијанова**
Истражувач: (Име, потпис и датум)	**Проф д-р Ристе Темјановски**
Истражувач: (Име, потпис и датум)	**Доц. д-р Тамара Јованов Марјанова**
Истражувач: (Име, потпис и датум)	**Доц. д-р Љупчо Давчев**
Млад истражувач: (Име, потпис и датум)	**асс. м-р Душко Јошевски**
Раководител на институцијата на главниот истражувач	**Име и презиме, звање: Ристо Фотов, редовен професор, Декан**
	Институција: Економски факултет
	Потпис и печат
Раководител на институцијата на останатите истражувачи	**Име и презиме, звање: Ристо Фотов, редовен професор, Декан**
	Институција: Економски факултет
	Потпис и печат
Раководител на институцијата на останатите истражувачи	**Име и презиме, звање: Нако Ташков, вонреден професор, Декан**
	Институција: Факултет за туризам и бизнис логостика
	Потпис и печат

Анекс 2

И з ј а в а

Јас Еленица Софијанова, како главен истражувач, под морална и материјална одговорност изјавувам дека предложениот научен проект не се финансира од други извори на финансирање.

Датум **Потпис**